

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — — — 16 kor.
 Negyedévre — — — 4 *
 Helyben háshos hordva:
 Egész évre — — — 20 kor.
 Negyedévre — — — 5 *
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — — — 24 kor.
 Negyedévre — — — 6 *

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 keddnap utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kérésre visszaadja
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Helyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 17.

A madridi koronázás.

Piros pünkösöd napján betölti életének 16-ik évét a spanyolok kis királya *XII. Alfonz*. Fejére teszik a királyi koronát, esküt tesz az országa alkotmányára, utána megáldja őt a pápa követe a madridi nuncius-érsek és átveszi országának, a hetedik nagyhatalomnak kormányzását.

Piros pünkösöd napján, a Szentlélek eljövételének emlékkünnepén Isten kegyelmét kéri az új király a reá várakozó nagy feladatokhoz, hogy áldásos legyen uralkodása. Ezért könyörög vele együtt országának népe.

Soha jobbkor. Igazán nagy szüksége van a felvilágosító és erősítő isteni kegyelemre az új királynak és nagy szüksége az áldásos uralkodásra a sokat szenvedett szegény országnak.

* * *

Négy-öt századdal ezelőtt Spanyolország a világnak legelső hatalmassága volt. Kolumbusz Kristóf lángesze megnyitotta előtte az újvilágot, melynek javarészt csakhamar uralma alá hajtotta. Legyőzhetetlen hajóhada versenytárs nélkül uralta a tengert, a kontinensen az ő szava diktálta a békét és háborút. Királyainak udvarában irodalmi és művészeti élet pezsgett, mely irányt szabott a többi nemzetek műveltségének. Fejedel-

meinek szokásait házi törvénynyé tette minden külföldi udvar, melynek legfőbbjénél ma is a spanyol etiquette a kötelező.

A spanyol világbirodalom saját nagysága alatt omlott össze. Az újvilágot nem azért foglalta el, hogy boldogítsa annak népeit, hanem hogy kiaknázza azoknak Istenadta előnyeit és javait. Annnyira birta őket a telhetetlen kálmár szellem, hogy a benszültött műveletben lakosságot embertelenül zsarolták, mi mesés gazdagságot hozott egyeseknek, sok hasznot az anyaországnak, végre azonban forradalomra s az anyaországtól való elszakadásra vezetett.

* * *

Mikor XIII. Alfonz megszületett, Spanyolországnak már nem volt egyetlen országa sem, gyarmatai közül sem volt meg egyéb, mint Kuba, Portoriko, a Philippinák és a Karolina szigetek.

Előbb a Karolina szigetet fenyegette veszedelem, mert Németország jogot formált rájuk. Miatta azonban nem került háborúra a sor, Bismarck indítványára felkérték békebíróknak XIII. Leó pápát, aki Spanyolországnak ítélte a szigetet, melyet azonban a szerencsétlen spanyol-amerikai háboru után kénytelen volt eladni Spanyolország a németeknek. A többi két hajóhadával együtt elvesztette a háboruban — ezért az egyért nem lett volna érdemes új hajóhadat létesíteni és fentartani.

* * *

A háboru veszteségeit évtizedek alatt is alig fogja kiheverni Spanyolország — de ennél még nagyobb baja is van ennek a szerencsétlen országnak.

A XIX. században folytonos trónvillongásokkal emésztette magát Spanyolország. A múlt század végén elfojtották Don Carlos mozgolódásait, de félt, hogy a gyermekkirály trónraléptével újra felélednek azok. Don Carlos trónkövetelő, aki két évtized óta Velenczében gondoláztat s úgy látszott, hogy inkább a nő szivekért eseng, mint ősei trónjáért, már küldött egy tiltakozást híveihez a mai koronáztatás ellen. Azt a lovagias kijelentést teszi ebben, hogy addig, míg a kormánypálcza egy fejedelmi nő kezében volt, nem tartotta lovagias dolognak fellépni ellene, hogy jogait érvényesítse — de most már eljön ennek is az ideje.

Don Carlos tiltakozása aligha fog nagyobb vizet zavarni, de annál több bajt okoz majd a kis királynak az a sajnálatos körülmény, hogy országa telve van forradalmas, szocialista és anarchista elemekkel, miről bőséges bizonyosságot nyújt a kongregációk ellen intézett hecz és a nemrég vérbefojtott barcelonai anarchista zendülés.

* * *

Ilyen nehéz viszonyok között erélyes uralkodásra lenne szükség. Vajon képes lesz-e erre az új király?

Édes anyjának Mária Krisztinának Isten után két pártfogója volt: XIII. Leó pápa, aki a kis királynak keresztapja és

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A királyné álma.

Irta: Dr. Krüger Aladár.

Gyászba borult a várhegyen
 A királyi palota.
 A napsugár, a szellő is
 Csak zokogni ment oda.
 Királyné asszony
 Két szemé kisírva,
 Bánata halvány
 Orezájára írva.
 Kora reggel, késő este
 Azt sírja szünetlen:
 »Édes kicsi leánykám,
 Mért hagytál itt engem!«

Korán kél fel a királyné,
 Visz az útja templomba.
 Korán reggel a királyné
 Már az imát morzsolja.

Glóriás szentek
 Ha lenéznek rája,
 Mindenik szenttől
 Segedelmét várja.
 Majd pedig a főoltárnál
 Arezra borul sírva:
 »Édes kicsi lányomat
 Oh add Uram vissza!«

Lőn pedig, hogy országszerte
 Elhallgatott a zene.
 Odalett a jókedv, vígság,
 Bánatnak jött ideje.
 Hisz a királynét
 Ugy szerette minden!
 Visszhangra búja
 Lelt valahány szívből.
 Templomokban csak azt kérte
 A nép véne, ifja:
 »Jó királynénk jó kedvét
 Oh add Uram vissza!«

Ő felsége a király is
 Vala igen nagy gondba.
 »A királynét ez a bánat
 Még a sírba rabolja!
 Gyűljön hát egybe
 Udvari körömben
 Széles ez ország
 Valamennyi bölcese!
 Királynémnek a melyikük
 Bűját eloszlatja,
 Herczeggé lesz! fogadom
 Királyi szavamra!«

Jöttek aztán a tudósok
 Ejszak, nyugat, dél felől.
 (A tudós sem búvik ám el
 Egy hercegi cím elől.)
 Nagy a főváros,
 Hej, de szűk lett mostan!
 Gazdag az ország
 Nagyon a tudóban!
 Mikor aztán begyűltek az
 Akadémiába,

Olcsó eladás!

Legjobb és legtartósabb Carlsbadi és Budapesti **kézimunka készítésű** Női, Férfi és Gyermekek **czipők** legdivatosabb honi készítményű, ugyszintén Angol, Olasz és Pichler-féle **Uri és Fiu kalapok** — a Főtisztelendő Klérus részére is — mindennemű bőr és selyem Keztyűk, Harisnyák, **Nyakkendő különlegességek**, fehér és színes **Uri puha Ingek** meglepő szép uj mintákban stb.

Tulhalmozott raktár miatt, leszállított árban adatnak el.

Telefon szám 76.

FÁBRY TESTVÉREK áruházában Nagyváradon Fő-utca.

Telefon szám 76.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, és 10 koronán felül bérmentve eszközöltetnek.

a mi jóságos királyunk, aki a regens-királynénak nagybátyja.

Erre a két jóakaróra s azok támogatására a kis király is számíthat. De legfőbb szüksége van a királyok királyának segítségére, csak ennek kegyelmével lesz uralkodása boldog, országára és népére áldásos.

Dr. V. Gy.

A titkos tanácskozások.

A tengerészeti albizottságnak tegnap reggelre hirdetett ülését hirtelen be kellett zárni, mert a delegátusokban egy tétellel szemben közjogi aggályok merültek fel, t. i. 960 emberrel több ujonczot soroztak, mint amennyi meg van engedve. Az ülést azonban a szenzációs fordulat nélkül alighanem elodázták volna, mert az ellenzéki képviselők tegnap is tömegesen el akartak menni. Az ellenzéki képviselők reggel kilenc órakor — tehát az ülés megkezdésére kitűzött időben — a Fiume kávéházban gyülekeztek és körülbelül egynegyed tíz órakor indultak a muzeum felé, a hol a delegáció üléseit tartja; de már akkor szemben találkoztak a delegátusokkal, akik az amugy is hirtelen befejezett ülésből jöttek.

A kormánypárt azt hitte, hogy az ellenzék abba fogja hagyni az ostromot, mert délutánra plenaris ülést hívtak össze, melyben dönteni fognak a felett, vajjon az albizottsági ülések ezentul nem delegátus képviselők számára nyilvánosak legyenek-e vagy sem?

Midőn reggel látták, hogy az ellenzék nem enged jussából, mindenekelőtt a hadügyi albizottságnak 11 órára hirdetett ülését 12 órára halasztották és addig majd kapacitálni igyekeznek az ellenzékkel, hogy erre az egy ülésre függesszék fel az akciót.

A külügyminiszter bukása.

Az ideai delegációk, melyeket a félhivatalosak előző rövideknek, unalmasoknak és szárazoknak jeleztek, nagyon is mozgalmasak és következményeikben is elég érdekesek lesznek.

A hadügyi miniszter belebukhatik a jogtalan tengerészujonczozásba, sőt mint vádlott is ke-

rülhet az országgyűlés elé; a külügyminiszter azonban máris megbukott és a ki a fogadások barátja, máris százat vagy még többet fogadhat egy ellen, hogy a jövő delegációban már nem gróf *Goluchovszky* Agenor fogja védeni a közös költségvetést.

A bukás oka, írja a M. E. L. az a nyilatkozat, melyet *Goluchovszky* a trónörökös londoni diszkisérére tárgyában tett. A külügyminiszter ur, a ki tudvalevőleg egyszersmind a császári ház minisztere, azt mondta, hogy a monarchiát a londoni koronázásnál csakis a trónörökös fogja képviselni; a diszkiséret senki és semmi és absolute nem jelent semmit.

A külügyminiszter ezt minden felsőbb felhatalmazás nélkül mondotta és nyilatkozatával úgy a királynál, mint a trónörökösnel nagy visszatetszést okozott; különösen az utóbbi egyes sértésnek vette, hogy a császári ház minisztere az ő diszkiséréjét annyira leszólta.

Ő felsége a külügyminiszter előtt kifejezést is adott legfelsőbb elégedetlenségének és ilyesmi természetesen egyet jelent a miniszter ur menesztésével.

Természetes, hogy külügyminisztert nem bocsátanak el máriól-holnapra és hogy elbocsátása előtt tisztában kell lenni azzal is, hogy ki lesz az utód és így a miniszter bukása nem holnap vagy holnapután fog nyilvánosságra kerülni, hanem esetleg csak hónapok múlva.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 17.

Elnök: Gróf *Apponyi* Albert megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök bejelenti a Kuria ítéletét, mely szerint *Enyedi* Lukács tápéi mandátumát megsemmisítette.

Ezután az interpellációs könyveket olvasták fel, mely szerint három interpelláció van bejelentve.

Napirend előtt

Trausenfelz Emil szász képviselő: Személyes kérdésben szólal fel. A költségvetés szavazásánál véletlenségből szavazott a többséggel, mert nem ült rendes helyén.

Lengyel Zoltán: Mi közünk hozzá? (Derűtlenség.)

Trausenfelz: Miután az iránt több oldalról intéztetett hozzám kérdés a tévedések eloszlátásául kijelenti, hogy a költségvetést nem szavazza meg.

Nessi Pál: Fölötte örvendünk.

Kossuth Ferencz: Pártja nevében kijelenti, hogy a névszerinti szavazás iránt beadott indítványokat visszavonják. Pártjának politikai tekintetben szüksége van arra, hogy ma ülés legyen, miután pedig ennek szüksége nem forog fenn, indítványuktól elállanak. (Helyeslés.)

Molnár Jenő: Ez még sem járja. Szavazni kellene.

Elnök: Miután a névszerinti szavazás iránti indítványt vissza vonták, felteszem a kérdést, tudomásul veszi-e a t. Ház *Rátkay* László és *Barta* Ödön képviselők interpellációjára adott miniszterelnöki választ? Igen — Nem?

A Ház többsége a választ tudomásul veszi. Ezután az interpellációkra került a sor.

Kovács Pál az eskütéri hid építésével nincs megelégedve s a következő interpellációt intézi a t. kereskedelmi miniszter urhoz, az eskütéri-hid veszélyeztetése tárgyában:

I.

1. Van-e tudomása a t. miniszter urnak a napilapok közelmúlt számaiban foglalt azon közleményekről, amelyek szerint az eskütéri-hid veszélyben forog.

2. Mennyiben felelnek meg a valóságnak ezen hírlapi közlemények?

3. Milyen intézkedéseket szándékozik tenni a t. kereskedelmi miniszter ur ezen imminensnek mutatkozó veszély elhárítására?

4. Szükséges lesz-e ebből kifolyólag az előirányzott költségeken felül póthitelt igénybe venni? Ha igen, mennyit? Az erre vonatkozó törvényjavaslatot mikor szándékozik a t. Háznak bemutatni?

Nincs meg elégedve a belügyminiszterium ügyvezetésével sem, mert a főváros ügyeit igen lassan intézik el odafenn és ez irányban a következő interpellációt intézi a belügyminiszterhez:

II.

Interpelláció a belügyminiszter urhoz a székesfőváros törvényhatóságának jóváhagyás végett felterjesztett határozatai késedelmes elintézési tárgyában.

1. Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak arról, hogy a vezetése alatt álló miniszterium a székesfőváros törvényhatósága

Kiderült, hogy ez a ház
Még sincs hát hiába.

Ő felsége a királyné,
Ő felsége a király
Megjelentek a tudomány
Gazdag forrásainál.
Maga az elnök
Fogadta beszéddel,
S kezdték az ülést
Dagadó reménnyel.
Folyt nagyban a tanakodás.
Volt vélemény bőven.
Egyszer oszt' a királyné
Elszenderült közben.

Nagy zavarban volt az elnök:
Mit csináljon? mit tegyen?
A sok tudós böles vitája
Abbamaradt hirtelen.
A főtitkár ur
Mérget képet vágott:
Mikor ő szót visz,
Mogy alhatik más ott?
De a király örvendve szólt:
»E sikerért hála!
Elaltatta a böles szavuk —
S két hete nincs álma!»

Hazamentek a tudósok.
Hosszu orrok, üres zseb.

Csak a király maradt ott benn.
Alvó neje most még szebb.
Panaszos ajka
Csöndben, félig nyitva,
Arcza vonásin
Béke vagon irva.
Egy kaczagó napsugárka
Hirtelen beszökve,
Gazdag, szőke fürtjeit
Glóriába szötte.

Álmodott a királyasszony.
Egy kis csillag leszálta
S megjött azon a csillagon
Az ő kicsi leánya.
Ölelés, csókok —
Mért is kell hogy váljon!
»Oh jöjj, jöjj vissza,
Edes kicsi lányom!«
Még egy csók — és az álomkép
A fülébe sugja:
»Holnap délben! De aztán
Rám ismerj, anyuska!«

Száll a csillag, száll az álom,
Elrebben a napsugár.
A királyné talpra szökken,
Rossz kedve már messze jár
Fogózva boldog
Férfjének karjába,
Gyalog sétál fel
A királyi várba.

Derült arcza víg örömet
Áraszt városszerte,
Hát még milyen boldog volt
A király mellette!

Másnap reggel a királyné!
Öltözködik fehérbe,
A várkertben virágot gyűjt
Saját puha kezébe.
S mikoron délre
Fordul a nap rúdja
Gyermekszobába
Visz egyenest utja
Vár . . . vár . . . künn a diszörtség is
A delet kiáltja —
Ajtó nyílik — s belép rajta
Egy koldus-leánya.

Visszaretten a királyné,
Megijjed a leánya.
Már elmenne pirulva, de
A királyné megszánja.
Hozzája lép — és
Köny szökik szemébe;
Valami mintha
Most jutna eszébe.
Megöleli: »Rád ismertem!
Most értem az álmod:
Kinek édes anyja nincs,
Az mind az én lányom!«

által jóváhagyás végett felterjesztett határozatai tárgyában feltűnően késedelmesen intézkedik, sőt számosak elintézését évek hossza sora óta halogatja?

2. Hajlandó-e intézkedni, hogy különösen az ország első törvényhozásának ügyei, főleg az évek óta elintézetlenek sürgősen eldöntessenek és érdemileg elintéztessenek?

Szell Kálmán: A fővárosnak vannak ügyei, felterjesztései nála, melyek még elintézését nem nyertek. Amde ez azért van, mert azoknak tárgyalása hosszas, több fórumon kell átmennie. De olyan ügyeket, melyek sürgős elintézése híján a fővárosra nézve valami kár származhatna, azonnal elintézik. Ez lehet válasza a képviselőnek az utóbbi interpellációra, de megjegyzi, hogy az interpellációra vonatkozó adatait ne a lapokból, hanem illetékes forrásokból szerezzék be.

Kovács: A választ tudomásul veszi.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Nessi Pál: Az ösmeretes kolozsvári katonai-zászló felszentelése miatt intéz interpellációt a miniszterelnökhöz és honvédelmi miniszterhez:

1. Van-e tudomása a t. miniszterelnök urnak arról, hogy a Kolozsvárott állomásozó 51. számú gyalogezred a jövő hét valamelyik napján zászlószentelési ünnepet szándékozik tartani?

2. Van-e tudomása arról, hogy a felszentelendő zászlón a magyar állam czimere a kétféjű sas szárnyában az összbírodalom tartományai czimerével egyenrangúnak van feltüntetve?

3. Szándékozik-e haladéktalanul intézkedni az iránt, hogy állami önállóságunk ellen elkövetni szándékolt ezen merénylet megfiúsították és szándékozik-e intézkedni, hogy czimerünknek az azt megillető hely mindenütt és minden téren egyszer s mindenkorra biztosították. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter: Engedje meg a Ház, hogy azonnal válaszoljak a hozzám beadott interpellációra. (Halljuk! Halljuk!)

Nessi: Jó példával jár elől.

Szell Kálmán: En is azonnal válaszoltam. (Derűtség.)

Láng Lajos: Megnyugtatja a Házat, hogy a baj nem olyan nagy mint gondolják. A megfigyelések folynak most is és legközelebb ismét ankétot fog összehívni ez ügyben, hol az eddigi megfigyelés alapján megbeszéljük a további teendőket.

Kéri válaszában tudomásul vételét. (Helyeslés.)

Kovács: A választ a maga részéről tudomásul veszi.

A Ház a választ egyhangulag tudomásul veszi.

Szell Kálmán miniszterelnök: T. Ház! (Halljuk! Halljuk!)

Arra kérem a T. Házat, méltóztassék határozatilag kimondani, hogy június 4-éig a Ház érdemleges ülést nem tart. A szünet utáni első ülésen megállapítja a Ház a napirendet. Az elnöknek azonban fenntartják a jogát, hogy közben üléseket hívathasson össze, esetleges beadványok elintézéséé t. (Helyeslés.)

Elnök: Felteszem a kérdést, hozzájárul-e a Ház?

A Ház a miniszterelnök indítványához egyhangulag hozzájárult.

Elnök: Más tárgy nem lévén, az ülést bekezeszem.

A jegyzőkönyv hitelesítésekor az elnököt zajosan megélteneztek.

Vasárnap — vásárnap.

Nagy Biharországban van az a hely, hol nincs vasárnap — van vásárnap, a mi a liberális vasárnapi munkaszünet törvényének sajtósági hű kifejezése. A természet adományainak kutatásában megfelelnek a természet Alkotójáról s az Urnak napját vásár napjává teszik.

Pedig a természet Teremtőjének ignorálásával nem fog előhaladni a gazdálkodás sem. Leszállnak a föld mélyébe, a találtakat felhozzák, elszámolják s felhasználják, de arról, aki bőkezűen adományozza a természet javait, megfelelnek; akárcsak a sertés, mely felfalja a makkot, de nem tekint fel a fára, melyről az lehullott.

Az ipar egyoldalú fejlesztése ez valláserkölcsei alap nélkül.

Ez alapon történik az eszmék gyakorlati oldalának fejlesztése. Ha a vallás szelleme nem járja át a teoriát, áldás nélkül tengődik a gyakorlat. Munkálkodunk, dolgozunk az ész ridég világánál — modern mechanizmus az egész — valláserkölcsei alap nélkül és az eredmény, hogy más társadalmi bajt ne említsek — a szocializmus minden téren. A belgiumi nagy zavargásokat mi szülte? Beaudaux nagy üveggyáros munkásai csodás összegeket kerestek; volt köztük olyan munkás, akinek fizetése egy francia altábornagyét túlhaladta; ezek a munkások vasárnap champagnert ittak és a korcsmában aranyokban játszottak; a zavargások legelső intézői és a legnagyobb rombolók voltak, ők rabolták ki és gyújtották föl páratlan dűhvel a tulajdonosok kastélyait és gyárait. Mijök hiányzott ezen proletárius uraknak? — a vallás és annak áldása. Beaudaux csakis szabadkőmives munkásokat alkalmazott és naponta vallásellenes hírlapokat osztoztatott ki köztük; vette jutalmát.

Ilyesfélét akar előidézni az a biharmegyei gyártelep is, melyről itt megemlékezünk. Mert a valláserkölcsök nagy mérvű bénítása az, midőn egy egész vidék vasárnap helyett vásárnapot rendez, még pedig egy gyárban, az *Első magyar aszfalt részvénytársaság telepén, Felső-Dernán*. — Szerves téren való fertőzés már előbb történt; a nagyváradiak még ma sem bírják a Körözs vizét tisztán élvezni. Még veszedelmesebb állapot az, midőn a szellemi légkörben elterjedt valláserkölcsei ragály mérges csiréit szítja magába a nagyközönség. Vallástalanság, hazafiatlanság — együtt jár ez — netovábbja, midőn a hívőket *dobszóval kényszerítik ki vasárnap a templomból a község házához*; még elszomorítóbb az, midőn a törvény nevében vásárnapból vásárnapot csinálnak, illetve rendes vásárt rendszeresítenek, tartják, járják, a vidék templomai üresek.

A gyár nemcsak maga alatt vágja az ágat a szocializmusnak nevelve tanoncokat hanem lerombolja az egész vidék boldogulásának szolid alapját, tiszta erkölcsöt, midőn Isten nélkül. Ki használja azt a munkást gép módjára hat napon át, hol a föld felett, hol a föld gyomrában, és a lelki orvosságtól mi üdítő kármata, éltető ereje annak, elvonja vasárnapon. E vészterhes iránynak eleje veendő.

Tamás V.

Az Erzsébet-szobor.

Az Erzsébet-emlék végrehajtó-bizottsága tegnap bocsátotta ki az új pályázatot az Erzsébet-szoborra.

A pályázat legfontosabb pontjai a következők:

Az emlék a budai várban levő Szent György-téren lesz felállítandó, a felállítás helye azonban mértani pontossággal nem jelöltetik meg; a hely megválasztása az adott téren belül a tervező művészre bízatik.

Az emléknek ugy koncepciójára, mint költségére nézve a pályázónak szabad kéz engedtetik. A döntő szempont az, hogy az emlékmű a dicsőült királynéhoz méltó legyen.

A pályázóktól a következő méretű minták és rajzok követeltek:

a) a tervezett emlékműnek a szobrászati és építészeti részre egyaránt kiterjedő főszmintája a természetes nagyság egy tizedében;

b) a szobor főalakjának külön főszmintája a természetes nagyság egy ötödében;

c) az emlékmű alaprajza, metszete és nézetrajza 1:100-hoz való arányban. A pályázók annyi ilyenmű és méretű rajzot adjanak be, a mennyit a pályaművek alapos elbírálása céljából szükségesnek tartanak.

d) A pályázóktól megköveteltetik a velük közlendő hivatalos szabályozási terven alapult terrajz, melyen föl van tüntetve, hogy ők az emléket a fennebbi I. pontban megjelölt téren miként kívánják elhelyezni.

A minták a mellékalakokra és az alkalmazott domborművekre nézve is annyira kidolgozandók, hogy azokból a kompozíció minden részleteiben világosan megérthető legyen. Ha a pályázó szükségesnek találja, e célból a szobormű egyes részleteiről külön mintákat is mutathat be, a természetes nagyság egy ötödében.

Hasonlóképp szabadságában áll a pályázóknak, a mennyiben ezt feladatuk sikeres megoldása érdekében szükségesnek találják, a Szent György-térnek a Duna felőli része alatt elnyúló hegylejtő szabályozására kiterjeszkedve, ezt tárgyazó külön tervrájzot 1:100-hoz való arányban is bemutatni, mely rajz esetleg még a tervezett emlékművet is magában foglalhatja.

A pályázók tartoznak külön leírásban a tervezett emlék anyagát és a kivitel módját ismertetni, nemkülönbén az emlék valószínű költségeiről hozzávetőleges számítást bemutatni.

A pályázat nyílt; abban csak magyar állampolgár vehet részt.

A pályázat lejáratának határidejéül visszavonhatatlanul 1903-ik évi május hó 31-ik napjának déli 12 órája tüzetik ki. A hely, hová a pályaművek beadandók, külön fog közzétetni.

Három pályadíj van kitűzve; az első 10.000 kor., a második 8000 kor., a harmadik 6000 kor. E díjak mindegyikét a zsűri csak oly pályázóknak ítélheti meg, kiknek tervei abszolút műbecsűek és kivitelre alkalmasak.

Szabó István

fűszer, bor, csemege és vadkereskedése

Fő-utcza (Dr. Grósz-ház.)

Mindennemű ásvány- és gyógyvizek és az Előpataki víz főraktára Bihar-, Békés és Szilágy megyék részére.

Ajánlja kitértő saját termései körösvölgyi asztali borait bárhová a városban házhoz szállítva literes üvegekben fehér asztali ó vagy új bor literje 72 fillér, Schiller bor 72 fillér, körösvölgyi ó bor literje 88 fillér, akik azonban a városi fogyasztási hivattal az adóra kiegyeztek, litterenként 20 fillérel olcsóbban kapják.

Sima és gyökeres Riparia, valamint kész ojtásra előjegyzést elfogad a fenti egész mező-telegről szállító telepéről szállítva.

A villamos világítás.

Ugyszólván egész héten át tárgyalta a városi tanács a villamos világítás nagyfontosságú kérdését, hogy azt előkészítse a szerdai közgyűlésre, amely véglegesen dönt Nagyvárad város jövőbeli világítása fölött. A tanácskozás utolsó stádiumában érkezett a Ganz-gyár legújabb ajánlata, melynek lényege az, hogy a berendezést elvállalja 445,579 koronáért s ezenkívül évi 70,000 kor. átalányért hajlandó az első három évre a világítást saját rizikójára eszközölni.

A tanács igen bölcsen határozott e kérdésben. Allást foglalt a villamvilágítás házi berendezése mellett, a Ganz-gyár első 3 évi ajánkozását illetőleg pedig későbbre halasztotta a dolgot. De már most is úgy látszik, hogy e tekintetben is a házi-kezelés barátja.

Az alábbiakban közöljük a Ganz-gyár legújabb beadványát és a tanács határozatát:

A Ganz-gyár ajánlata.

Nagyvárad város közvilágítása tárgyában 1901. márczius 28-án és 1901. évi június 13-án benyújtott ajánlatainknak, valamint az azokhoz mellékelt műszaki leírás és költségvetéseknek minden pontját és egységárát érvényben tartván és magunkra nézve kötelezőknek elismervén, van szerencsénk az időközben lehetségessé vált engedményeinket és újabb szavatosságainkat az alábbiakban előterjeszteni.

A nagyvárad városi világítási szakbizottság f. évi április 26-án tartott ülésében kelt jelentésében felsorolt berendezéseket a következő vállalati összegekért szállítjuk:

1. Motorikus rész — — —	kor. 153.000
2. Elektromos rész — — —	> 55.540
3. Transzformátorok — — —	> 33.600
4. Utczai légyezetékek — — —	> 96.630
5. Kábelhálózat — — —	> 51.528
6. Utczai lámpák — — —	> 53.281
7. Védőberendezések. Azonos az eredeti ajánlat B.—VI. pontjával — — —	> 2.000

Vállalati összeg: kor. 445.579

azaz négyszáznegyvenötezeröttszázhetvenkilenc korona.

Különösen hangsúlyozzuk itt azt a tényt, hogy a *vörösrészek az egységárát* az építési idő tartamára a fentiek szerint megállapítottuk és így a réz árának ingadozásából eredő kockázatot magukra véve, a városnak a jelenlegi előnyös árt biztosítjuk.

Szavatolás. Szerkezeteink czélszerűségében és gyártmányaink jószágában bizva, az egész berendezés czélszerű működésére, a leírásunkban foglalt adatok helyességére, az üzembe helyezés napjától számítva *3 azaz három évi jótállást vállalunk* oly módon, hogy mindazon hibákat, melyek rossz szerkezet vagy hibás anyagból erednének, saját költségünkön haladék nélkül jóvá tesszük és pótoljuk. Kivételnek ez alul a természetes elhasználódás okozta elváltozások, továbbá kimutathatólag czélszerűtlen kezelés, vagy rosszakaratu megértésből eredő hibák és a vis major esetei pl. villámcsapások, tűzvész stb. okozta károk.

Üzemköltségi szavatolás. A rendelkezésünkre álló tapasztalati adatok és különféle városi telepek tényleges termelési költségei alapján az első 3 évre szavatosságot vállalunk a Nagyvárad városi villamos telep évi üzemköltségeire a következő feltételek mellett:

Az üzemet a szavatolási idő tartama alatt saját személyzetünkkel és saját terhünkre végezzük és ellenőrizzük, tüzelő, kenő és tisztító anyagot saját költségünkön adunk, gondoskodunk az üzem biztonságáról, pótoljuk a természetes elhasználódásból eredő hiányokat, az egész gépi és vezetéki berendezések fenntartásáról és üzemképes állapotáról gondoskodunk, egyszóval: fedezzük az üzemből eredő összes költségeket. Gondoskodunk saját költségünkön az utcza izzólámpák és utcza ivlámpa szenek

előirt kicseréléséről, az utczai közvilágítási lámpák kezeléséről. — Kivételnek az épületek és vezeték oszlopok, melyeket a város saját költségén tart fenn, továbbá az esetleg előforduló föld és kövezési munkák, melyeket a város szintén házi kezelésben saját költségén végez.

Az üzemnek ilyen módon való fenntartását és ellátását elvállaljuk, a kapcsoló táblán felállított primár áramszámlálón mért 3.500.000 h. w. ó. azaz három millió ötszáz ezer hektowatt óra aramtermelésig hektowattóránkénti 2 fillér (kettő fillér) átalány árral, azaz összesen évi 70.000 kor. (hetvenezer korona) átalány összegért, mely évnegyedes utólagos részletekben, mint minimális átalányösszeg fizetendő. Ha az évi fogyasztás a kapcsoló táblán mért 3.500.000 hektowattórát meghaladja, úgy minden hektowattóra többletet 1/4 fillér (egy egész négy tized fillér) átalány árért számolunk.

Az esetre, ha az elektromos vasut számára is áramot kellene szolgáltatnunk, ezt évi 4.000.000 hw. ó. (négy millió hektowattóra) kapcsoló táblán mért minimális fogyasztást feltételezve, a városnak hektowatt óránként 1/2 fillér (egy egész kettő tized fillér) egységáron szállítanók.

Az üzemet folytonosan éjjel-nappal fenntartjuk. Az esetre, ha a város bennünket az üzemi költség ilyen módon való szavatolására kötelezne, a szavatolási idő kevesebb mint egy évre nem terjedhet. A város alulírott czéget az üzemköltségi szavatolás alul 6 hónapi (hat hónapi) előzetes felmondással feloldhatja.

Nagyvárad, 1902. május hó 18-án.

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvénytársulat:

Dr. Hoor Mór s. k., Medgyes Ferencz s. k.,
igazgató, mint teljhatalmu főmérnök.
megbízott.

A tanács határozata.

Tisztelettel kérjük a Tekintetes Törvényhatósági Bizottságot, miszerint határozatilag kimondani méltóztassék, hogy a város köz- és magánvilágításának villamos árammal leendő ellátása végett a központi villamos telep kiépítését, berendezését, a vezetékhalózat elkészítését s felszerelését *saját költségén fogantossítja* — annak üzemét 1903-ik évi december hó 15-ik napjától házilag teljesíti.

A központi villamos telep kiépítése s berendezése, a vezeték halózat elkészítése s felszerelése, üzemben tartása s további fejlesztésére szükséges összeget 864735 koronában megállapítja, s az 1904. január 1-ig esedékes törlesztési részletek s árfolyam veszteség hozzá számításával ennek fedezése céljából 1.000.000 korona névértékű köl sön felvételét elhatározza s megbizza a polgármestert, miszerint ezen határozat jóvá hagyása után a köl sön felvétele iránt intézkedjék s a köl sönre vonatkozó ajánlatot elfogadás s további szabályszerű eljárás végett ide mutassa be.

A központi villamos telep kiépítése s berendezése, a vezetékhalózat elkészítése s felszerelése a kormányhatósági szakértő, valamint a magyar mérnök- és építész-egylet által felülvizsgált s helyesnek talált Ganz és Társa czég tervezetét kivételül a világítási szakbizottság s a tanács által véleményezett módosításokkal, hogy

a központi telep nem a vízvezetéki telepen, hanem a *vasut közelében* olyan helyre helyeztessék el, a hova a szénszállítás vasuti vágányon eszközölhető legyen;

a telep elhelyezése folytán a vízvezetéki teleptől a Széchenyi-térig tervezett kábel vezeték kihagyatott s e helyett az új telep helytől a körvezeték két oldaltóli táplálása végett új légyezeték beillesztetett,

a vezetékhalózat elhelyezésére szolgáló faoszlopok helyett öntött vascső alappal bíró oszlopok alkalmaztassanak,

a lámpatestek hasonló alappal bíró oszlopokon, esetleg ott a hol lehetséges Ganz és Társa ajánlatához 27. sz. alatt mellékelt mintának megfelelő falitartókra alkalmaztassanak,

az ivlámpák a Ganz és társa czég aján-

latához 33. sz. alatt mellékelt mintának megfelelő kivitelben alkalmaztassanak,

a közvilágításhoz alkalmazandó lámpák száma 210 drb. 32 gyertyafényű, 1402 drb. 16 gyertyafényű izzólámpa és 50 drb. ivlámpa szereltesék fel — elfogadja, a megtartott nyilvános pályázat a versenytárgyalás folytán, a magyar vasuti *forgalmi* bank, *Rimanóczy* Kálmán s társai, *Rupcsics* és Szűts, az *egyesült villamossági* részvénytársaság és a nagyvárad *légszuszgyár* igazgatósága által benyújtott *ajánlatok mellőzésével* a központi telep berendezése, vezeték halózat elkészítése s felszerelésére a Ganz és társa czég által 1901. évi márczius 28-án, 1901. június hó 13-án és a f. év május hó 17-én 4828. sz. a. beadott ajánlata alapján, mely szerint

szavatosságot vállalnak az üzembe helyezésről számított 3 évig az egész berendezés czélszerű működésére, a *leírásokba foglalt adatok helyességére jótállást* vállalnak oly módon, hogy mindazon hibákat, melyek rossz szerkezet, vagy hibás anyagból erednének, saját költségükön, haladék nélkül pótolják, kivételével azon elváltozásoknak, amely természetes elhasználás folytán, továbbá kimutathatólag czélszerűtlen kezelés, rosszakaratu megsértés s vis major folytán állottak be;

továbbá kötelezettséget vállaltak arra nézve, hogy az 1903. évi december 31-ig a vörösréz huzalt a kívántató mennyiségben kilogrammonként 2 korona egységárért fogják szállítani és

1. a motorikus részt megállapított átalány árért	153000 kor.-ért
2. az elektromos gépeket megállapított átalány árért	55540 >
3. transzformátorokat megállapított átalány árért	33600 >
4. utcza légyezetékeket egységár leszámolás mellett	96630 >
5. kábel hálózatot egységár leszámolás mellett	51528 >
6. utcza lámpákat egységár leszámolás mellett	53281 >
7. védőberendezéseket egységár leszámolás mellett	2000 >

Összesen — 445.579 kor.-ért

azaz négyszáznegyvenötezeröttszázhetvenkilenc koronáért elkészíteni kész akként, hogy a telep 1903. évi december 15-én üzemképes állapotban átadható legyen — megbizza s utasítja a tanácsot, miszerint a vállalkozó Ganz és társa budapesti czéggel a szerződést kösse meg s azt ide mutassa be.

Egyidejűleg megbizza a tanácsot, hogy a tervezet szerint a város által házilag, illetve külön vállalat útján létesítendő munkálatok keresztülvitelére a megállapított 249156 korona költségelőirányzat keretén belül a szükséges intézkedéseket tegye meg, a nyilvános árlejtés eredményét ide jelentse be.

határozatilag kimondja a törvényhatósági bizottság, hogy a megállapított 694735 korona építési költségen felül levő 170.000 korona mint a városi világítási vállalatnak tartalék alapja kezelendő még további fejlesztés, üzembe tartáshoz, szükséges forgó tőke fedezetétől szolgál.

A magánfogyasztás növelése s biztosítása céljából a tanács azon javaslatát, hogy mindazon magánfogyasztók, akik 1903. decz. 16-ig magánvilágításra a villamos berendezést eszközlik s annak használatát tényleg 1903. december 31-ig megkezdik, a használatot két évre biztosítják, az *árammérők díjmentes használat*a biztosítottak — elfogadja s megbizza a tanácsot, miszerint a város világítási vállalatának üzemkezelési és díjszabályzatát készítse el s azt ide terjessze be, egyidejűleg ennek a további tanulmány s a magánfogyasztók kötelező jelentkezései figyelembe vételével a Ganz és társa czéggel az üzemkezelés tekintetében folytatandó újabb tárgyalás után tegyen javaslatot, hogy az üzem kezelése már az üzem megkezdése idejéből házilag eszközöltessék-e, vagy pedig az üzem kezeléssel 3 évre bérletszerűleg, vagy a tett ajánlat alapján a Ganz és társa czég bizassék meg.

Ezen határozat 15 napon közszemlére kitéendő s annak letelte után a netalán beérkezett felelőzésekkel együtt jóvá hagyás vé-

gett a m. kir. Belügyminiszter urhoz felterjeszteni rendeltetik.

Tisztelettel kérjük a tek. törvényhat. Bizottságot, miszerint határozati javaslatainkat elfogadni méltóztassék.

Kelt Nagyváradi város tanácsának mint állandó választmányának 1902. évi május 17-én tartott ülésében.

UJDONSÁGOK.

P ü n k ö s d.

A Szent Lélek napja, Isten lelkének, a kegyelem Lelkének napja, ki szét áradt a világ felett és megnyitá annak szívét.

Tűz láng alakjában szállt le, de nem gyújtani, hanem melegíteni. Felolvasztott minden fagyot, fel pezsdített mindent ami élet.

Piros pünkösd napja a szeretet ünnepe.

Szokott diszszel üli meg az egyház ma is ezen első rendű ünnepét.

A katedrálisban dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok-püspök czelebrál és evangélium után *Fetser* Antal apát-kanonok tartja az ünnepélyes szent beszédet.

Ujvároson a plébános tartja a szt. misét segédlettel és ugyanó prédikál is.

Családi ünnep.

A tavasz poézise — a fészeképités.

Ilyenkor művész lesz minden madár, zengővé minden liget s családi szentélylyé minden elhullott szalmaszál, minden szálalógó pihe.

Kis szalmafészek épül ereszek alján fágakon s a boldogság azt hiszi, hogy az egész palota, az egész erdő csak arra való, hogy annak a kis fészeknek nyújtson helyet, hiszen az a kis fészkek drágább a madárnak, mint a palota, értékeesebb mint az egész liget.

És ha megtelik a kis fészkek . . .

Mindeneknek szeméi te beoned biznak Uram, te adsz eledelt alkalmas időben, megnyitod kezedet és betelnek mindenek jóval, ezt mondja a hit.

Szabadabb, könnyebben röpködő madara nincs az életnek, mint az ujságíró, de a szürke íróasztal melletti életben alig-alig ragyog lelkére a tavasz, de ha beragyogja egy hozzá tévedt sugár, egész lelkét átjárja melegével, egész szívvel szívja be annak fényét.

A mi legrégebb s közbecsülésben álló szeretett kollegánk, *Vidosits* Gyula tartotta ma délelőtt *Zilahon* esküvőjét *Ferenczy* Rózsika urleánnyal. Az a baráti szeretet, mely munkatársunkhoz köt, családi ünnepünké tette az ő örömnapiját.

Munkás két keze, erős, Istenbe vetett hite az a zöld ág, melyen családi kis fészket felépit, melyet szerénysége daczára is mindennél becsesebbé tesz azért egy érezni, gyöngéden gondolkozni tudó író szerelme.

Isten óvja az új kis fészket s tegye boldoggá lakóit, kiket nem a számítás, de a szív vonzalma hozott össze.

TAJEKOZTATO.

Május 22. Rendkívüli városi közgyűlés.

Május 24. Önkéntesek majálisa.

Május 25. Szigligeti-társaság közgyűlése a városházán d. e. 10 órakor.

Május 27. Katolikus majális.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **A király érdeklődése.** Említettük lapunkban, hogy a napokban Ő felségénél audiencián volt dr. *Papp* Oszkár, m. kir. honvéd-törzsorvos. A király igen kegyesen fogadta s ez alkalommal több kérdést intézett, hozzá jeléül annak, hogy városunk közegészségügye iránt érdeklődik. Nevezetesen tudakozódott a katonaság általános egészségügyi állapotáról a katonai kórház beteg állományáról. Természetesen, *Papp* Oszkár, kit a király Nagyváradi közegészségügyének javára jól megérdemelt előléptetése daczára is városunkban hagyott, hódolatteljes örömmel szolgált felvilágosítással az érdeklődő királynak.

* **Személyi hírek.** Dr. *Baróthy* Akos, Nagyváradi város érdemes főorvosa és dr. *Allmann* Jakab, a kerületi segélypénztár és az ipartestület orvosa, f. hó 20-án négy heti tartózkodásra Marienbadba mennek.

* **Városi közgyűlés.** Mint már megirtuk, f. hó 21-én, szerdán d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart a városi törvényhatóság a világitás és a villamos vasut ügyében. E gyűlésre a polgármester a következő meghívót bocsátotta ki:

Nagyváradi város törvényhatósági bizottságának folyó évi május hó 9-én tartott közgyűlésében 106/4534 kgy. sz. alatt hozott határozata folytán főispán ur ömeltósága a *folyó évi május hó 21-ik, szerda napjának délutáni 3 órájára* a városház tanástermébe rendkívüli közgyűlést összehívást rendelt el, melynek tárgya:

1. a város köz- és magánvilágítási ügyének tárgyalásai.

2. a nagyváradi gőzmozdony vas-pálya részvénytársaság kérvénye leend.

Ezen közgyűlésre bizottsági tag urat tisztelettel meghívom.

Nagyváradi, 1902. május hó 17-én.

Rimler Károly,
polgármester.

* **A carrousel az utcán.** Életrevaló, üdvös tervet pendített meg a Hunyadiak korabeli főuri lovasjátékok rendező-bizottsága, közel félmillió forintba került a mesés pompával kiállított játék a benne résztvevő szereplőknek és ezt a rengeteg összeget mindenki a sajátjából fedezte. A fényes játékot a horribilis költségek daczára csak kevesen nézhetik meg s a nép, a mely a mivelődés szempontjából leginkább érdemelné meg, hogy lássa és ismerje meg a Hunyadiak korát, teljesen ki volt zárva a játékból, mert nem tudja megfizetni a drága helyárakat. A carrousel rendező-bizottsága most azt tervezi, hogy a játékban résztvevők a jövő vasárnapon végig vonulnak a város nagyobb utcáin s így a carrousel jelmezeit teszik legalább hozzáférhetővé a népnek, a szegény embernek. A tervet tegnap délelőtt bejelentették a főkapitánynak, a ki maga részéről támogatja a nemes szándékot.

* **Megerősített alapszabályok.** Városunk egyik legagilisebb és legjelentékenyebb egylete, a Biharmegyei Orvos-Gyógyszerész és Természettudományi egyesület a címében foglalt három tudományos kasztot egyesítve 1886-ban kidolgozott alapszabályok szerint folytatta eddig működését. Akkor dr. *Fuchs* József volt az elnöke és dr. *Kornstein* Lajos az egyleti titkár. Tavaly a májusi közgyűlésen módosították a szabályokat, de miniszter több rendbeli kifogást talált azokon és jóváhagyó záradék nélkül küldte azokat vissza. Az újból felterjesztett egyleti szabályokat, melyeket dr. *Konrad* Márk elnök és dr. *Edelmann* Menyhért titkár irtak alá, tegnap jött leiratával azonban megerősítette.

* **Kinevezés.** *Ritók* Zsigmond kir. ítélőtáblai elnök a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe *Berényi* Antal végzett joghallgatót díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **A trónörökös nyilatkozata.** Három hete immár, hogy trónörökösünknek, *Ferencz Ferdinánd* királyi hercegnek neve a lapokban is, a magyar képviselőházban is és az osztrák Reichsratban is szerepel. Nem lesz tehát érdektelen, ha most egyik kijelentését reprodukáljuk, a melyet tavaly tett Torontálban, a hol vadászaton egyik főurunknak volt a vendége. A politikában uralkodó viszonyokról volt szó. A vita igen hosszan tartott. Közben azután a trónörökös ezt a kijelentést tette:

— *Azok az urak odafönt Budapesten felejtik, hogy az én időm is el fog következni.*

* **Sienkiewicz Henrik a Tiszántúlban.** Legközelebb új regényt kezdünk a Tiszántúlban, és pedig ismét a zseniális lengyel írótól, *Sienkiewicz* Henriktől. Eddig közöltük tőle a *Kövessük őt* című hosszabb elbeszélést, a *Polaniec-ky-család* című regényt és néhány rövidebb tárczát. Mindezek annyira megnyerték olvasóink tetszését, hogy Conan Doyle érdekfeszítő elbeszélései után most regényrovatunkban ismét a nagy lengyel írónak egy munkáját fogjuk közölni. *Tűzzel-vassal* a címe ennek a hatalmas műnek, mely lengyel eredetiben akkora hatást tett olvasóira, hogy az összes művelt nemzetek siettek azt nyelvükre lefordítani. Azt hisszük tehát, olvasóinknak csak örömet szereztünk vele, mikor sikerült megnyernünk a *Tűzzel-vassal* című regény magyar fordításának közlési jogát. A kiváló regényre, mely a testvér lengyel nemzet fénykorában játszik, ezuttal is felhívjuk a közönség figyelmét.

* **Az Ér mellett.** Egészen kiesik a forgalomból *Ér-Adony* községe. Olyan csendes kis fészek, ahol nem történik semmi, csak a becsületes napi munka robotja folyik rendesen. Szorgalmas jóra való nép lakja, de bizony az *Er* szeszélye sokszor elmos egy jó darabot a kemény munkával kiküzdött kenyérből. Mostanában megrokkant a régi iskolaépület s alapos restauráció volna szükséges, ha volna miből. Örömmel mondja most az buzgó ifjú plébános, hogy látván Isten a szükségét, küldötte a segítséget. Két jó lelkű kanonok, kiknek keze minden adakozásnál ott van, 400 és 200 koronát juttatott az iskola céljára, *Wolaffka* prépost cz. püspök pedig saját remek ornatusaiból küldött egy gyönyörű miséző garnitúrát és sok nagy értékű templomi felszerelést. Hívei nevében is, ez uton is köszönetet mond a jólelkű adakozóknak a plébános.

* **Életunt lapkihordó.** *Maár* József 37 éves itteni illetőségű boltiszolga és lapkihordó *Damjanich-utca* 23. sz. alatti lakásán tegnap virradóra felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

* **Veszedelemes jelek.** Bécs városából rendkívül kellemetlen tartalmu átirat érkezett tegnap a városhoz. Az ottani hatóság tudatta, hogy a nagyváradi *Moskovits* cég által eladás végett felküldött szarvasmarhák a vizsgálat száj és körömfájás tüneteit konstataálta. Az állatokat a megfigyelőhelyre zárták, a hol jelenleg is vannak. A jelentés következtében a nevezett cég nagyváradi marhaállományát is megvizsgálattja a város és ha konstataálja a veszedelmes állapotbetegséget, rendkívül nagy kár haramollik egész város állat-piaczára. Ebben az esetben ugyanis hatósági zárt rendelnek el, amely a kivitelt hosszú időre tönkre teszi. Remélhető, hogy nem olyan fekete az ördög, mint a hogy a bécsi hatóság falra festi.

* **Pallay Lajos állapota.** *Pallay* Lajos ügyvéd, a szerencsétlen kimenetelű párbaj áldozata, most már minden veszélyen túl s teljesen jobban van. Erintkezik az iroda vezetővel s utbaigazítást ad az ügyek elintézésében. Beszélget a családtagokkal s jó barátaival, kik meglátogatják beteg ágyánál. Tegnap délelőtt a szalmát is ellakarították a ház elől, mivel nincsen már befolyással állapotára a kocsik dübörgése. Orvosainak véleménye szerint 8—10 nap leforgása alatt az ágyat is elhagyhatja. Tiszta szívvel gratulálunk szerencsés felgyógyulásához.

* **A hétről.** — A tűzhányó elnyelte *Saint Pierre* városát. Lám, a vén vulkán Ausztriát játsszik Magyarországgal.

— Sok az eső, nagy a sár. Nem csoda, hogy a kiegyezés ügye is egészen megfeneklett.

* **A tengerészeti miniszter új hajókat akar építeni.** Talán azért, mert Ausztria mostani sülyedő hajójáról már menekülnek a patkányok.

* **Mit csudálkozunk, hogy egy utcát elloptak?** Hiszen külügyi képviselőtünk egész Magyarországot *elsikkasztja*.

* **Hire jár, hogy az osztrák parlament most már kész dolgozni.** Az ám. Kész Magyarországot megdolgozni.

* **A bimbófakasztó május ugyancsak hideg.** De sebját! A közös hadügyminiszter alaposan *befűt a szegény magyarnak* . . .

* **A főurak lovasjátéka föleleveníti a Hunyadiak korát.** Mi a Hunyadiak korából legjobban szeretnénk azt az időt föltámasztani, a mikor *Mátyás* király bus hadát nyögte Bécsnek büszke vára . . .

* **A külügyminiszter expozéja.** — Tudod-e mért beszélt a külügyminiszter ur a kiegyezésről? Mért szölt bele a két állam *belügyébe*?

— Mért az európai *külgügyekbe* úgy sincs szegénynek beleszólása . . .

(Kakas Márton).

* **Elhalasztott befizetés.** Az újvárosi régi piczulas-bankban, pünkösd ünnep miatt nem lesz befizetés. Nagyvárad, 1902. május 17-én. Az igazgatóság.

* **A lefegyverzett villamos.** Az a sofér szerencsétlenség, melyet a forgalmas utcákon száguldó villamosok, ezek az embernek nyakára hágó s modern Damokles kardok — idéznek elő, okot adtak egy mechanikai találmányra. Vándory József bpesti polg. isk. tanár, tart. buszárfohadnagy eszelt ki egy készüléket, mely a villamos kocsi különböző részére alkalmazva, a katasztrófát megakadályozza. Találmányát egy füzetben ismerteti, melyhez rajzok is vannak mellékelve s ezt a városnak is megküldötte. Váradot megkímélte a sors hasonló szerencsétlenségektől, mert még csak lesz a jövőben villamos táltosa s így abban az irigylendő helyzetben van, hogy az új készüléket, — ha beválik — még előzőleg, nem a szomorú tapasztalatok után alkalmazhatja, az egyelőre még csak rajzokban kiépített vasutnál.

* **Az óriási csethal.** A nagypiacz-téri halászlászi kiállítás tárgyai, melyek a megérkezés alkalmával szenzációját képezték városunknak, már csak pár napig lesznek láthatók. A kiállításnak kolosszusa, az óriási csethal pedig csak a pünkösdünnepnapokon. A ki tehát még nem szemlélte meg a vízi óriást és a kiállítást, melyhez hasonló nem egyhamar láthatunk újból, tekintse meg s ne szalassza el az alkalmat.

* **Láng Lajos szerencsése.** A belvárosi szabadelvűpárti kör a minap ünnepelte volt elnökét, *Láng* Lajost, abból az alkalomból, hogy a király kereskedelmi miniszterre nevezte ki. Az estén zene is volt, *Banda* Marczii muzsikált, a kinek varázslatos hegedűje csakhamar bensőségteljes hangulatot teremtett. A köszöntők elhangzottak és a tósztokat remisz-cenzenciák elbeszélése váltotta fel.

— Ennek az esztendőnek az első napját Bécsben töltöttem — meséli *Láng* Lajos, az új miniszter — Pestre visszatérőben a bécsi pályaudvaron egy kis leányka állott előttem. Képes kártyákat árusított. Megszántam és pár fillérért ezt a kártyát vettem meg tőle.

Láng erre nagy óvatossággal egy vasuti jegyhez hasonló kártyát vett ki a pénzes-tárczájából. A kártya ezt a fölirást viselte:

„*Szerencsés utazást az 1902-ik esztendőre.* Majd így folytatta:

— Es ezt a kártyát azóta talizménként viselem. Ugy látszik, szerencsét hozó. Így, a mikor hazaérkeztem, egyik adósom jelentkezett, hogy a neki kölcsönzött ötszáz forintot visszafizesse. Es a kártya varázsa egyébként is bevált . . .

Közről-kézre adódott a talizmán. Egyik-másik vendég erősen szorongatta, hátha szerencsét hoz, ha nem is miniszterséget.

* **Rimanóczy nyári étterme.** A Rimanóczy-féle étterem új és pontos kiszolgálásról gondoskodó bérleje, *Karner* Gyula, hogy vendégeinek kényelmét biztosítsa, a Körözs felé eső részen nyári éttermet rendezett be, melyet *ma nyit meg* a közönség számára. Kitűnő Pilseni sör kapható, pontos, előzékeny kiszolgálásról és magyaros ételekről gondoskodva van.

* **A kath. legényegylet kirándulása.** A kath. legényegylet pünkösd másodnapján délután, kirándulást rendez a Fácánosba, hol jó cigány mellett esti nyolcz óráig tart a multság. Kedvezőtlen idő esetén a kirándulás más alkalommal lesz megtartva, miről kellő időben tesz jelentést a rendezőség.

* **Találtatott egy csomó fizetetlen okirat.** Igazolt tulajdonosa átveheti *Mendelényi* Béla rendőrfogalmazónál.

x **Hatóságilag engedélyezett végeladás üzlet-felosztás végett** *Kárpáti* Miklós divatáruházában Nagyváradon. Ezen rendkívül előnyös vételeket figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek. Tessék a hirdetés oldalán a hivatalos hirdetményt elolvasni.

x **Felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét** az *Rosenthal* és *Ehrlich* cég mai hirdetésére.

x **Török A. és Társa legnagyobb fővárosi osztálysorsjegy főelárusító.** Ki ne ismerné ez országiszerte kedvelt, szerencsés bankházat? Kevés cégnek sikerült a játszó közönség kegyét oly nagy mértékben megnyerni, mint *Török A. és Társának*. A bankház által gyakorlatba vett elv, hogy vevőivel a legmesszebbmenő előzékenységet tanúsítja és azokat jól szolgálja ki, hálásnak mutatkozott. Vevőkörre folyton nagyobbodott és az állandó forgalom növekedése folytán a Váci-körút 4. alatti földszinti és másodemeleti földszint szűknek bizonyult; ugyanígy, hogy a földszintet hasonlíthatlanul nagyobb Teréz-körút 46/b. helyiségbe helyezte át. Ezenkívül a főváros négy nagy kerületében fióküzletei is vannak és pedig: V., Váci-körút 4., IV., Múzeum-körút 11., VII., Erzsébet-körút 54. és Kerepesi-ut 32. sz. *Török* bankház ama törekvéseért, hogy vevői kívánságait kielégítse, vevői elismeréssel adóznak, amit a számos beérkező hálanyilatkozat bizonyít. Ezenkívül hivatott helyről is hízegő elismerésben részesült e cég, amennyiben a m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték igazgatósága,

mely sorsjáték ügyek megítélésében a legmértv-adóbb, a *Török* cég örömeire igazolta, hogy a legelőzékenyebb módon bonyolítja le a vevőközönséggel ügyleteit. Mindezek után azoknak, kik az osztálysorsjátékban keresik szerencséjüket, a szerencse által kiválóan kegyelt *Török A. és Társa* bankházát ajánljuk. E cég a május 22-én, csütörtökön kezdődő I. osztályu húzáshoz sor-jegyeket eredeti árban árusít és pedig $\frac{1}{4}$ sorsjegy 12 korona, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6 korona, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3 korona, $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1 korona 50 fillér. *Török A. és Társa* bankház mai hirdetésre felhívjuk olvasóink figyelmét.

A magyar iparművészeti társulat Turinban.

A napilapok már hírül adták azt a fényes sikert, a mit iparművészetünk a most megnyitott turini nemzetközi iparművészeti kiállításon elért s jelezték, hogy a kiállítás terjedelme és rendkívül gazdag és magas színvonalon álló anyaga messze felülmúlja a várakozásokat.

Miután a kiállítás a maga nemében az első világkiállítás, a mely az iparművészetben felmerült új irány eredményeit teljesen feltűnteti és kétségtelenül mértékadó lesz annak jövő fejlődésére s ezért kívánatos, hogy azt minél többen tanulmányozzák, a magyar iparművészeti társulat, hogy tagjainak a kiállítás látogatását megkönnyítse, a részükre rendkívül kedvezményes utazást biztosított.

Az eddigi megállapodások szerint egyelőre a Fiume—Velence—Milano utvonalon május hó 28-án, június hó 25-én, július hó 30-án, augusztus hó 13-án, szeptember hó 3-án és október hó 1-én csoportos kirándulások lesznek.

A jegyek a Budapest—Fiume—Velencei vonalon 30, míg az olasz vasutakon 15 napig érvényesek a visszautazásra, de érvényességük utóbbi vonalokon csekély utánfizetés mellett meghosszabbítható.

Az oda utazás Fiuméig, illetve Velencéig külön kocsikban közvetlenül, megszakítás nélkül történik, visszautazni az érvényességi időn bármikor lehet, sőt az utazás meg is szakítható.

A társas kirándulásokon résztvevő tagok Turinban három napig elsőrangú hotelekben szállást, teljes ellátást s három belépő jegyet kapnak az iparművészeti kiállításba és szakavatott kalauz vezetése mellett tekinthetik meg a kiállítást és a város nevezetességeit.

A részvételi díjak az I-5 osztályon utazók részére 175 kor 50 fill., a II-ik osztályu utazóknak 140 kor. 90 fill. A jegyek a tagsági igazolványok mellett kaphatók a M. A. V. I. és II. számú városi menetjegy-irodáiban Budapest (Hungaria szálló és Vigadó-tér 1. sz.) Az újonnan belépő tagok, a kik a fenebbi kedvezményt igénybe venni akarják, a folyó esztendőre esedékes randes tagsági díjat, melyet 10 korona helyett kivételesen 6 koronában állapítottak meg, közvetlenül is lefizethetik ugyancsak a menetjegy irodában, a hol minden további felvilágosítással készséggel szolgálnak.

Megjegyezzük még, hogy a déli vasutal, a Pragerhóf—Cormous utvonalon teendő társasutazásokra nézve tárgyalások folynak, a melynek eredményét a társulat annak idején közzé teszi.

Igazságszolgáltatás.

Két párbaj egy kritikáért. A két esztendő előtti téli tárlat alkalmával *Tóth* Béla kritikát írt *Kacziány* Ödön festőnek egy képéről. A festő testvéröccs, *Kacziány* Géza dr. a kritikáért egy cikkelyben megtámadta *Tóth* Bélát s utóbb párbajt is vívott vele. A párbajügyet a múlt év szeptemberében tárgyalta a budapesti büntető törvényszék s akkor *Kacziány* olyasfélét mondott, hogy nem

tartja Tóth Bélát méltó ellenfélnek. Tóth Béla erre föluggott s Kacziányt a bíróság színe előtt *nyomorult gazembernek* nevezte. Az izgalmas jelenetnek a Fodor-féle vívóteremben volt a folytatása, a hol az engesztelhetetlen ellenfelek karddal intézték el az újabb affért. Ezért a második párbajért ismét a bíróság elé kerültek, mely a vádlottakat egyenként *öt napi államfogházra* ítélte.

A kir. ítélőtábla Kacziány dr. büntetését *6 napra* emelte, Tóth Bélát helybenhagyta. A kir. Kuria Losonczy Odön bíró előadása mellett tegnap foglalkozott az ügygel és a benyújtott semmisségi panaszt elutasította.

IRODALOM.

A komika tragédiája. Dr. Krüger Aladár és *Bátky* Endre zenés monológjának sajtó alá rendezése már annyira előhaladt, hogy a nyomdában legközelebb megkezdik a munka nyomását is. Minthogy ehhez szükséges a szerzők számára biztos tájékozás a felől, hogy hány példányt nyomassanak, tisztelettel felkérjük mindazokat, kik a művecskét megszerezni óhajtják szíveskedjenek a 2 korona előfizetési díjat megelőző beküldeni.

Magyar Remekírók. Magyar könyvnek régen volt oly fényes sikere, mint a *Franklin-féle Magyar Remekíróknak*. Kedvező jelenség ez a magyar olvasóközönség nemzeti érzületére nézve ép úgy, mint irodalmi izlésére nézve. A mai kozmopolita gondolkodás mellett, az irodalmi izlés aberratív közepette jóleső érzéssel tölti el minden magyar embert az a tudat, hogy a nemzeti klaszikusok nemcsak, hogy száműzve nincsenek a magyar házakból, hanem ezeknek szeretettel gondozott családtagjai, a kik táplálják és fenntartják a nemzeti érzést, a magyar gondolkodást, gyönyörködhetnek és lelkesítenek, vigasztalnak és erőt adnak egy szebb jövőben való hithez. Megnyitják a szíveket a poézis örökhatalmu varázslatával; oly nyelven szólnak, melyek dallama a magyar ember lelke mélyéig hat el; magasan lobogtatják a tudás fátylóját, hogy világosság legyen a magyar elmékben. Lapunk, mely örömmel karol fel minden érdemes ügyet, szívesen egyengeti útját a *Franklin-féle Magyar Remekíróknak* a magyar közönséghez. Tesszük ezt annál nagyobb örömmel, mert a *Franklin-féle Magyar Remekírók* első egyöntetű kiadása az összes magyar klasszikusoknak s mint ilyen a szó legszorosabb értelmében nemzeti mű. Lapunk kiadóhivatala után 3 koronás havi részletfizetés mellett rendelhetők meg a *Franklin-féle Magyar Remekírók*; e végből a jelen számunkban levő hirdetés *rendelő-lapja kivágandó és aláírva lapunk kiadóhivatalába küldendő.*

EGYESÜLETEK.

Az Otthon ünnepélyes megnyitása.

A »Tiszviselők Otthona« ujonnan berendezett nyári helyiségének a kedvezőtlen idő miatt már két ízben elhalasztott ünnepélyes megnyitását *Pünkösd második napján* (hétfőn) *délután 4 órakor* tartja meg s ez alkalommal a már külön meghívott vendégeket családtagjaikkal együtt szívesen látja, ugyancsak a kaszinói tagok férfi és női vendégeit is.

A megnyitási ünnepélyen kitűnő cigány zene lesz s a tágas és kényelmes fedett kerti helyiségen kívül, két kuglázó és a kert árnyas fái alatt elhelyezett asztalok állanak a közönség rendelkezésére. Ezen kívül a gyermekek felszérére hintával s egyéb játszó eszközökkel felszerelt külön tér van fenntartva.

Az »Otthon«-nak állandó vendéglőse az igazgatóság által megállapított mérsékelt árakban szolgáltatja a legjobb ételeket és italokat

s nemcsak ozsonnával, hanem vacsorával is ellátja a közönséget.

A megnyitáson az »Otthon« tisztikarának és választmányának tagjai családtagjaikkal együtt jelennek meg s a tagokat és vendégeket is felkérték, hogy lehetőleg családtagjaikkal együtt vegyenek részt. Így aztán biztos kilátás van arra is, hogy a megnyitás táncszal fog végződni, és az »Otthon« tágas termeiben a késő esti órákban is hangzani fog a vig zeneszó.

MULATSAG

Jogász majális.

Fölötte nagy tisztelői vagyunk mi minden búrbarát érzelmeink daczára az angoloknak, főleg az angol nőknek, legfőbbképp az angol művésznőknek, de azért mégis csak jobb volt tegnap a Püspök fürdőben majálistozni, mint Miss Madge Perryt nézni a New-York szépe cz. u. n. operettben.

Kinek volna kedve akkor saltomortall-prima-donnákban gyönyörködni, mikor Május kisasszony látja vendégül az ő társait: a nagyváradi leányokat?

Májust hivatalosan nem lehetett volna kedvesebb bevezetni, mint a tegnapi jogász majálissal.

Eddig haragos kedvében volt Május kisasszony; bizonyosan azért duzzogott, mert sokáig kétes volt, vajjon lesz-e az idén jogász majális? Felhő fátyol mögé rejtette arcát, haragjában sirdogált is olyan bőven, hogy esernyőkkel kellett könyeit felszárítanunk. Addig-adig, míg egyszer összegyűlt a jogászság, kimondta, hogy majálist rendez — és arra egyszerre félrevonta a fátyolt Május kisasszony.

Kissé hűvösebben mosolygott ugyan ránk tegnap, könnyei is meg-megeredtek, mint más-különbben szokott, de ez a jó kedven nem változtatott semmit. A szívek mindig felhevülnek, ha jogász-majálistól van szó.

A kitűnő hangulatnak külső jele volt az a dísz, melylyel a fürdőt felékesítették. Guirlandokkal, színes lampionokkal, zászlócskákkal volt díszítve a nagyterem külseje, bent pedig — de hát mi szükség van akkor egyéb ékességre, mikor a nagyváradi leányok táncoltak odabent?

Természetes, hogy a majális fényesen sikerült. Május kisasszony meg lehetett elégedve az idei első tavaszi majálissal. Ott is lebegett láthatatlanul, kedélyes jó hangulat alakjában a vendégek között s szinte fájt neki megválni a hajnali órákban az előkelő társaságtól. De a mozdony füttyentett, indulni kellett. Május kisasszony a szürkületben odasietett még egyszer a hölgyekhez s fülükbe suttozta:

— Viszontlátásra a katolikus majáliston! Azzal kibontotta könnyű szárnyait és el-suhant az erdő susogó lombjai felé, hol már ébredtek a madarak.

A majáliston jelen voltak közül a következőket sikerült összejegyeznünk:

Asszonyok: Dr. Agoston Péterné, Bodnár Gyuláné, Benkő Ernőné, Dús Lászlóné, Böhm Józsefné, Géczy Lajosné, Dr. Imrik Péterné, Hoffmann Henrikné, Herkner Péterné, Középpessy Kálmánné, Kovács Béláné, Lukács Gusztávné, Magyary Gyuláné, Márkus Jánosné, Ó Dezsőné, özv. Paluga Agostonné, Peiser Károlyné, dr. Persz Adolfné, Pekanovits Imréné, Racsek Józsefné, Sebestyén Lajosné, Sanka Vilmosné, Schmidt Henrikné, Szmazsenka Ernőné, Székely Sándorné, Weszely Károlyné.

Leányok: Bodnár Irén, Böhm Adél, Géczy Irén, Herkner Elvira, Imrik Márta és Bella, Harmathy nővérek, Középpessy Emma, Kovács Emma, Lacsny Irén, Magyary Erzsike, Márkus Rózsika, Mayer Eliz, Pekanovits Margit, Paluga

Márta, Peiser Sárka, Racsek Mariska, Rednik Miczike, Szemes Ilonka, Schmidt Helén, Sanka Ilonka, Szentkirályi Tullyka, Szmazsenka Irma, Sebestyén Ilona, Weszely Edith, Zelizy Rózsika.

Notabilitások: Lőrinczy Dénes honvéd ezredes, Filippovics Örnagy, dr. Imrik Péter, Géczy Lajos, dr. Persz Adolf, dr. Szolcsányi Hugó, dr. Nagy Ernő, dr. Agoston Péter, Racsek János, Burza vezérkari százados, Pekanovics Imre, Dús László, Kovács Béla, Magyary Gyula, Peiser Károly, Szmazsenka Ernő, Székely Sándor.

Megjegyezzük, hogy a fürdő előzőeken kívül, *Erényi S.* a maga részéről szintén mindent elkövetett arra, hogy a vendégeknek semmi ellen se legyen kifogásuk; és hogy a talp alá valót *Gábor* Miklós hódmezővásárhelyi bandája huzta kitűnően.

Katolikus majális.

A mint társadalmi téren mindig nagyobb szerepet játszik a katolikus kör, épp úgy emelkedtek vezér szerepre a katolikus kör mulatságai is. Fényben, eleganciában és kedélyességben első sorban áll mindig a katolikus kör majálisa és bálja. És ez egészen természetes. A közönség már szinte hozzá szokott, hogy ha valahol igazán kedélyes mulatságot keres, azt a katolikus kör mulatságaiban találja fel.

Az idén is az agilis rendező-bizottság mindent elkövetett már eddig, hogy a mulatság minél fényesebben sikerüljön. A Püspök-fürdőben, ez Istenáldotta szép szórakozó helyen lesz a majális, a gyönyörűen feldíszített díszteremben. A rendezőség tagjai (a nagyváradi arany fiatalság, csaknem kivétel nélkül) már itt is, ott is *bebiztosították* a mamáknál, papáknál, hogy el nem fognak maradni leányaik a majálistól, úgy hogy ezen a majáliston Nagyváradi legszebb leányai fognak találkozni.

Bízást meg lehet jósolni, hogy a katolikus majális egyike lesz a legjobb tavaszi mulatságoknak.

A majálistra a meghívók már expediáltattak. A ki tévedésből nem kapta volna meg meghívóját, szíveskedjék címét lapunk szerkesztőségével közölni.

Jegyek előre is válthatók a katolikus kör szolgájánál; ára egy jegynek 2 korona.

A díszes meghívók külön a czélra hozatott finom papíron nyomattak. Az első oldalon, a felső bal sarokban izléses margaréta-csokocskák hirdeti a tavaszi hangulatot, alább pedig a következő szöveg következik:

Meghívó. A Nagyváradi Katolikus Kör 1902. május hó 27-én, a Szent László (püspök) fürdőben zártkörű majálist rendez, melyre kívül címzett urat és b. családját tisztelettel meghívja a vigalmi bizottság. Belépti-jegy ára 2 korona. Tánc kezdete 7 órakor. A tiszta jövedelmet a kör könyvtára javára fordítjuk; e célból felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk. Éjfélt után különvonat.

Dr. Krüger Aladár, elnök. *Medvigy* István, alelnök. *Ormay* Lajos, alelnök. *Illés* István, alelnök. *Középpessy* Dezső, pénztárnok *Cseresnyés* Béla, háznagy. *Vermes* Lajos, ellenőr. *Hanike* Emil, főjegyző. *Frankó* József, jegyző. *Böszörményi* Béla, jegyző. *Alliquander* Kálmán, *Alliquander* Odön, *Andrényi* Gusztáv, *Beleznay* Antal, *Bodó* László, *Ifj. Böszörményi* Géza, *Cseréi* Dezső, *Cseréi* Géza, *Cseresnyés* Jenő, *Erdelt* Béla, *Fábray* Albert, *Fábray* István, *Fehér* Odön, *Ficzek* Emil, *Fraller* Jenő, *Frank* Géza, *Ifj. Frankó* Endre, *Fráter* Pál, *Garay* Géza, *Géczy* Imre, *Giraud* Árpád, *Gyenge* Béla, *Ifj. Hadházy* Kálmán, *Heiser* Gyula, *Dr. Imrik* Gusztáv, *Jaczkovics* Gyula, *Jancsovits* Jenő, *Ifj. Jelinek* Ferencz, *Jelinek* Géza, *Julier* Károly, *Juricskay* Barnabás, *Juricskay* Béla, *Kalmár* Illés, *Kiss* Kálmán, *Kolb* Géza, *Kolthay* Kornél, *Kotzó* Jenő, *Kránczly* Kálmán, *Krüger* Jenő, *Kugler* Albert, *Lakatos* Frigyes, *Lukács* Béla, *Lukács* Imre, *Magyary*

László, Maróczy János, Ifj. Márkus János, Mészáros Aladár, Miskolczy Pál, Dr. Miskovszky Jenő, Medvigy Gábor, Medvigy Mihály, Molnár Kálmán, Morvay Zsigmond, Moyzes Emil, K. Nagy Marcell, Paczek Géza, Patzkó Antal, Pavella Zsigmond, Persz Ferencz, Podhradszky Ferencz, Poynár Ernő, Ringelmann Lajos, Sebő Mihály, Suhajda György, Szemes Ferencz, Széles Károly, Szkalák Zoltán, Szolesányi Béla, Szüts Sándor, Sztachó Lajos, Tátray Kálmán, Tölgyessy Arthur, Varga Ákos, Vidosits Gyula, Voszka István, Völgyi Gábor, Vuicskics László, Zigre Miklós rendező bizottsági tagok,

ZENE ES MUVESZET.

Vomácska hangversenye.

Vomácska József jeles zenetanár saját tanítványával, június 1-én d. u. fél 4 órakor a »Kereskedelmi Csarnok« disztermében hangversenyt rendez.

Az érdekes hangverseny műsora a következő:

1. Wolf B. keringő, két zongorán előadják: Bary Olga, Diósi Irén, Kohn Gizella és Rezső.
2. Hubay Jenő. »Hullámzó Balaton«, csárdajelenet. Hegedű szóló: Veisz Izsó.
3. Chopin nocturne: Ruszka Kálmán.
4. Weber. Nagy kettős hangverseny Clarinettszólo, zongorán kíséri: Kornstein Elek.
6. Wieniaszky: Polonaise, hegedűn előadja: Fényes Márta.
6. Liszt Ferencz. Hangverseny (des dur): Schwartz Julia.
7. Vomácska J. Alla Pollacca. Zenekar, előadja 18 növendék.
8. Magyar táncok négy zongorán 16 képer alkalmazta Vomácska J. előadja 8 növendék.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap (d. u.: Lotti ezredesei, este: Parasztkisasszony.)
Hétfőn (d. u.: Baba, este: Náni.)
Kedd: Boszorkányvár. (R. Réthy Laura vendégjátéka.)
Szerda: Szép I. élén. (R. Réthy Laura vendégjátéka.)

Miss Madge Perry.

Alig egy hónapja, hogy a fővárosi sajtóban e név viselőjének színpadi sikeréről a legnagyobb elismeréssel, mondhatni elragadtatással írtak. A Magyar Színházban lépett fel először az angol vendég a »Newyork szépe« Violet Gray szerepében s a főváros közönségének tetszését megnyerte. A budapesti siker megismétlődött ugyanazon szerepben Bécsben a Charl Theaterben. A fiatal művész tegnap vendégszereplése nálunk is szép sikerrel járt. Mikor a színpadon megjelent, remek virágcsokor s tapsvihár fogadta, mely az előadás folyamán sokszor megújult. A különben jelentéktelen Violet Gray szerepében művészi tartalma alakítást mutatott be. Játéka szerényen tartózkodó s bájos. Mindamellott, hogy alakítása diszkrét, nem nélkülözi az elevenességet s kedvességet. Színpadi tudása, szépsége és fényes, izléses toalettjei mind megannyi erős eszközei a hatásnak, melyet elért.

A finom izlés művészi tánczában is nyilvánult. Hangja tiszta, eléggé kellemes, bár nem erős s nem nagy terjedelmű alt-hang. — Az angolul énekelt dalok közül többet megisméltettek. A rózsabimbóról és méhről szóló dalocskát, melynek fülbemászó, szép dallama van, igen kedvesen adta elő.

Az előadás sikerében osztoztak még *Finler* Imre, *Amon* Margit, kinek Fifi egyik legjobb szerepe és *Szekely* Anna. Az est másik érdekessége a művész nőgának *Nelly Perry*-nek táncza volt, melyet a II-ik felvonásban lejtett. A cigánykerekezést azonban elhagyhatta volna; az nálunk még nem színpadképes.

Az előadást telt ház nézte végig.

(m. a.)

Az ünnepi előadások. Pünkösöd első és második napján négy előadás lesz a színházban. Vasárnap délután *Lotti ezredesei* kerül színpadra *Amon* Margittal Lotti szerepében, este érdekes reprizképen a *Parasztkisasszony*, melynek fő női szerepét *Bilkey* Irén játssza. Hétfőn délután *Baba* operettet játssza a színházban, este pedig *Náni*, ez a kitűnő Follinusz-népszínmű kerül színpadra, mint első estéje egy négy előadásra terjedő nagyon érdekes vendégjátéksorozatra.

Érdekes előadások. Somogyi igazgató megszerezte s még e szezonban színpadra hozta az *Órnagy ur* s a *Svihákok* darabokat. Az operett-személyzet a *Párisi élet* reprizére készül.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 225.

Pótbérlet 28.

Ma, vasárnap, 1902. május 18-án

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

LOTTI EZREDESEL.

Operett.

este 7 és fél órakor, rendes helyárrakkal

Parasztkisasszony.

Népszínmű.

SZEMELYEK:

Kelemen Tamás	— — —	Bognár János
Matild	— — —	T. Pogány J.
Jolán	— — —	Bilkey Irén
Rezeda Marcell	— — —	Tóth Elek
Fidibusz Friczi	— — —	Dési Alfréd
Zerge Pista	— — —	Sik Rezső
Gönczölné	— — —	Benkő Jolán
Fátyol Gergely	— — —	Pintér Imre
Sánta Pista	— — —	Szathmáry Árpád

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Tálalásék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárvnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, május 19-én

délután

B A B A.

Operette.

Este:

N á n i.

Népszínmű.

IPARÜGYEK.

Czipőszabászati tanfolyam.

Értesítés. A nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszter ur, a czipész, általában a lábbeli készítővel foglalkozó iparosok és segédek tovább képzése céljából a vidéki váro-

sokban három hétre terjedő időre szabászati szaktanfolyam megtartását engedélyezte.

Felhívtnak az ipartestület kötelékéhez tartozó lábbeli készítővel foglalkozó önálló iparos polgárok és segédek, hogy ha a szabászati szaktanfolyamot végezni óhajtják 3 hét alatt, — melyről bizonyítványt nyernek — az Ipartestület hivatalában jelentkezzenek.

A tanítás díjmentes, azonban legkevesebb 20 jelentkező esetében fog megtartatni, a miről a tanfolyam vezetője előzetesen értesítendő lesz, hogy a tanidő napjai előre kitűzethessenek.

Nagyvárad, 1902. május 18.

Jankovich János,
ipartestületi főjegyző.

Bertsey György,
ipartestületi elnök.

S P O R T.

Királylövészet és tekeverseny.

Május hó 19-én hétfőn délután 2 órakor veszi kezdetét az idei czellövészet, melyet 3 tarack lövés fog jelezni.

A legmélyebb lövést tett szerencsés lövész, a Lövész-király jelvényével lesz kitüntetve.

A tekeversenyénél négy nyereséjű díjra lehet pályázni.

Este 8 órakor társas vacsora a Sportpavillon termében.

REGÉNY-CSARNOK.

A tengerészeti szerződés.

Conan Doyle: Doktor Holmes kalandjai. 20.

Az elénk terjesztett tényekből előbb ki kellett válogatni a használható és úgy összeállítani, hogy az események csodálatos láncolata helyreálljon abban a sorrendben, a hogy történt. Mikor megtudtam, hogy önnök azon az estén Józseffel kellett volna haza utaznia, azonnal reája gyanakodtam. Mi volt természetesebb, mint hogy a pályaudvarra való útjában fölment önért a minisztériumba, a hol jól tudta a járást? Mikor aztán ön a hálószobájába tett betörési kísérletet elbeszélte, gyanum bizonyosságra változott. Abban a szobában senkinek sem volt keresni valója, senki sem rejthetett el semmit, csak József ur, kit az ön hirtelen megbetegedésekor egészen váratlanul szállásoltak ki onnan. A derék betörő első kísérletéhez azt az éjszakát választotta, a melyen ön először maradt ápolónő nélkül; tehát olyan valaki volt, a ki pontosan tudta, mi történik a házban.

— Óh, milyen vak voltam!

— Az események sorrendjéből tehát eddig körülbelül a következőket állapítottam meg: Harrison József a Charles-utca felől a hátsó kapun át fölment a minisztériumba; tudta az utat az ön dolgozószobájába, hova éppen akkor lépett be, mikor ön a fekete kávéját sürgetni kiment. Miután senkit sem látott, odament a csengettyű-zsinórhoz és kétszer csengetett s eközben megpillantotta az okmányt, mely az asztalon hevert. Egy pillantással meggyőződött róla, hogy a véletlen itt roppant fontosságú állami okmányt játszott a kezére; villámgyorsan zsebredugta és eltűnt vele. Mint maga is tudja, pár perc telt el, míg az átomittas portás figyelmeztette önt a csengettyűre, de ez a rövid idő elég volt a tolvaj nyomtalan eltűnésére. Az első vonattal elutazott Wokingba, megvizsgálta zsákmányát, felismerte becsét és elrejtette olyan helyre, a melyet teljesen biztosnak ítélt. Bizonyosan az volt a szándéka, hogy pár nap múlva elveszi az okmányt s jó drágán eladja a francia vagy orosz nagykövetnek. Ekkor egyszerre hazabozza önt az orvos. Ön súlyosan beteg, nem szállítható s azért a legközelebb eső szobába kell elhelyezni. Józsefet minden előkészület nélkül eltávolítják szobájából s ön mellett folyton legalább egy ember virraszt, úgy hogy József ur semmiképp sem juthat megint a kincse birtokába. Kétségbe-

esett lélekállapotban lehetett. Mikor végre remélte, hogy itt a kedvező alkalom, akkor az ön álmatlansága halomra döntötte minden számítását.

— Az este nem ittam meg a szokott altatószeremet.

— József ur bizonyosan gondoskodott róla, hogy az az altató mennél erősebb legyen. Biztos akart lenni, hogy ön nem ébred föl. Az a véletlen tehát, hogy nem itta meg, más tekintetben is szerencsésnek mondható. Előttém kétségtelen volt, hogy kíséretét, mihelyt csak módja lesz rá, meg fogja ismételni. Az ön londoni utazása csalétek volt neki s az alkalom odakinálása. Azért kértem Harrison kisasszonyt, hogy napközben maradjon a szobában, mert e nélkül a tolvaj megelőzött volna. Mikor azután teljesen beleringattam őt abba a hitbe, hogy most már szabad keze van, őrségre álltam a helyszínén, mint azt már tudja. Ambár biztos voltam benne, hogy a szerződésnek a szobában kell lennie, nem akar am a padló felszakítani s a szobát átkutatni. Hagytam tehát, hogy ő maga vegye ki a kincset s azzal nagy fáradtságtól és munkától kiméltem meg magamat. Nos, van még valami, amiről felvilágosítást kíván?

— Miért akart József az első kíséreténél az ablakon át bejönni, holott csak az ajót kellett volna kinyitnia? — kérdeztem én.

— Az ajtóhoz menet hét hálószoba előtt kellett volna elhaladnia. Az ablakon át azonban be is, ki is szabad és zajtalan volt az útja.

— De csak nem gondolja, Holmes ur — kérdezte Phelps — hogy gyilkos szándéka is volt? — A kést, ugy-e, csak számszámul hozta?

Meglehet, — válaszolt Holmes vállatvonva. — Az azonban bizonyos, hogy Harrison József nem olyan ember, akinek kegyelmére és könyörületességére rá bízám az életemet.

(Vége.)

TAVIRATOK.

Merénylet a spanyol király ellen.

Budapest, május 17. (Saját tud. táv.) A késő éjjeli órákban érkezett tudósítás XIII. Alfonz spanyol király koronázási ünnepélyéről, amely szemképráztató fényvel és pompával volt megtartva. Az ünnepi hangulatot azonban egy emberi vadállat aljas merénylete zavarta meg. Mikor ugyanis a koronázási diszfelvonulást tartották, az *utczán sorfalat álló tömegeből egy elvetemült ember kiugrott és rálért az ifju királyra.* Az anyakirályné a lövés után *zokogva borult fia keblére és kétségbeesve kérdezte állapota felől,* mire az ifju király vigasztalni kezdte édes anyját, hogy komolyabb baja nem történt. A merénylet az ünnepi lakosság közében a legnagyobb rémületet idézte elő. A merénylet még ott a helyszínén azonnal elfogták.

Stefánia súlyos beteg.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.) Lónyai Stefánia grófné a vasuton hirtelelően rosszul lett és mint Milanóból jelentik, most nagyon súlyos betegen fekszik.

Késmárszky haldoklik.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.) Késmárszky Tivadar egyetemi tanár állapotát nagyon válságosra fordult. Orvosai nyilatkozata szerint alig éri meg a reggelt.

A delegáció plenáris ülése.

Budapest, május 17. (Saj. tud. táv.) A delegáció plenáris ülésén Daniel Ernő báró indítványozza, hogy a képviselők a delegációk albizottságának ülésén mint hallgatók résztvehessenek. Indítványozza továbbá, hogy a zárt ülésen csak delegátusok vehessenek részt.

Elnök az indítvány érdemleges tárgyalását a kedden megtartandó ülésre halasztja.

A carousel tere.

Budapest, máj. 17. (Saj. tud. táv.) A tegnapi fényes, szemképráztató lovagjáték színterét ma délután óriási ember tömeg jelenlétében Ő Felsége a királyi hercegnők kíséretében újból megtekintette.

A persa sah Bécsben.

Bécs, május 17. A persa sah Olaszországba utaztában ma délelőtt ideérkezett. A pályaudvaron a Terézianumban tanuló két öcsce, a persa követ és a bécsi persa kolóniának sok tagja fogadta. A sah végig kocsizott a városban, azután tovább utazott Velenczébe. (M. T. I.)

A választási törvény reformja.

Stockholm, máj. 17. A választási törvény reformjáról szóló törvényjavaslat tárgyalása során a második kamara 117 szavazattal 107 ellenében elfogadta Mousron agrárius vezérnek azt az indítványát, hogy felszólítják a kormányt, hogy a választójog reformjának kérdését tovább tanulmányozza és az általános választójog alapulvétele mellett új javaslatot nyújtson be, a mely szerint választójogosult legyen minden állampolgár, a ki 25 évét betöltötte és adó- és védkötelezettségének eleget tett. (M. T. I.)

Az orosz miniszter gyilkosa.

Pétervár, május 17. A hivatalos lap jelenti: A bíróság május 9-én tárgyalta Balmasevnek, Szipjagin miniszter gyilkosának a pörét. A bíróság kötelhalálra ítélte Balmasevet. A május 12-én tartott semmitőszéki tárgyalás eredménye az volt, hogy a felebbezést elvetették. Tegnap végrehajtották az ítéletet. (M. T. I.)

Halottrablók büntetése.

New-York, május 17. Fort de Franceól jelenti egy távirat, hogy St. Pierreben letartóztattak 50 fosztogatót és 5-5 évi börtönrre ítélték őket. (M. T. I.)

A spanyol koronázás.

Madrid, május 17. A régenskirályné tegnap dekrétumot irt alá, amelylyel Vila-Urrutiát a bécsi udvarhoz nagykövetté nevezi ki. A királyné a rendkívüli nagyköveteknek III. Károly rendjének nagykeresztjét és az idegen uralkodóknak a koronázásra ide küldött képviselőinek a Katholikus-Izabella-rend nagykeresztjét adományozta.

Páris, május 17. A *Matin* jelenti Madridból: A spanyol régenskirályné táviratilag értesítette Loubet elnököt, hogy a Spanyolország és Franciaország között lévő szoros kapocs megerősítése jelölül az aranygyapjas-rendet adományozta neki. (M. T. I.)

Földrengés Aradon.

Arad, május 17. Ma reggel 5 és fél 7 óra között négy ízben több másodpercig tartó földrengés volt erős lökésekkel. (M. T. I.)

Németország és Amerika.

Wiesbaden, május 17. Vilmos császár Roosevelthez, az Egyesült-Államok elnökéhez angol nyelven a következő táviratot intézte:

Még az alatt a mély benyomás alatt állok, a melyet öcsém, Henrik herceg fényes és szíves fogadtatása az amerikai Egyesült-Államok polgárai által bennem keltett. Azokban a beszédekben, a melyekkel a herceget üdvözölték, ismételten me emlékeztek arról a tényről, hogy ösöm Nagy Frigyes a fiatal amerikai köztársasággal szemben keletkezése idején mindig barátságos magatartást tanúsított, a mivel lerakta annak a barátságos viszonynak az alapkövét, a mely két országunk között mindenkor fennállott. A nagy király példáját akarom követni magam is. Henrik herceg látogatásának emléket fenn akarom tartani az amerikai népnek való ajándékkal, a melyet, kérem, szíveskedjék annak nevébe elfogadni. Nagy Frigyes bronz-mellszobrát szándékozom az Egyesült-Államoknak ajándékolni, a mely Washingtonban ön által kijelölendő helyen volna felállítandó. Tekintsék ezt az ajándékot ama benső viszony maradandó jelének, a melyet két nagy nemzetünk sikerrel ápolt és fejlesztett.

Vilmos császár táviratára Roosevelt elnök német nyelven ezt válaszolta:

Nagyszerű és barátságos ajándékát szívesen fogadom. Szíves köszönetet mondok érte az Egyesült-Államok nevében és azonnal elő fogom terjeszteni a kongresszusnak. Népünknek bizonyára igen nagy örömet fog szerezni, hogy az ön kezéből megkapja Nagy Frigyesnek, a híres uralkodónak és katonának, minden idők egyik legnagyobb férfjának szobrát és rendkívül illő dolog, hogy szobra itt, Washington városában fővárosában a köztársaságnak, a melynek születésére oly barátságos érdeklődéssel tekintett állittassék fel. Országunk iránt való barátságos érzelmének ezért az új bizonyítékáért köszönetet mondok önnek az ország nevében. Az ajándékot itt bizonyára a két nemzet között lévő barátság újabb jelének fogják tekinteni. Reméljük és erősen hiszszük, hogy ez a barátság a jövőben esztendőkből még erősebb és szilárdabb lesz. Az egész emberiség jólétének jele, hogy e század elején az amerikai és a német nemzet benső barátságban dolgozik egymással karöltve. (M. T. I.)

Luitpold herceg Bécsben.

Bécs, május 17. Luitpold bajor régensherceg és Terézia hercegnő 6 óra 45 perczkor ideérkezett Adelgunda modenai hercegné látogatására. Délelőtt a régensherceg meglátogatta az uralkodóház itt időző tagjait. (M. T. I.)

Búrok gyűlése.

Pretória, május 16. Beyer búr vezér és törzskara tegnap különvonattal Vereeniginbe utazott. Most az összes búr megbizottak együtt vannak a gyűlés helyén. A tanácskozás, a mely valószínűleg ma lesz, tisztán magántermészetű. Kitchener ma alkalmat ad a búr megbizottaknak, hogy egészen bizalmasan tanácskozhassanak elhatározásukról. Gondoskodott róla, hogy a tanácskozás egész zavartalanul folyhasson. Hír szerint minden szavazás ballutás útján történik. A mig a tanácskozások tartanak, az angol csapatok Kitchenernek és a búr vezérek-

nek megállapodásához tartják magukat és nem támadják meg azokat a kommandókat, a melyeknek vezérei részt vesznek a tanácskozásban. (M. T. I.)

Roosevelt elnök határozata.

Washington, máj. 17. Roosevelt elnök úgy határozott, hogy a Vilmos császár ajándékozta Nagy Frigyes-szobor dolgában nincs szükség a kongresszus határozatára és hogy a szobrot, minthogy Nagy Frigyes nagy hadvezér volt, az arzenál mellett lévő telken építendő új hadiiskola közelében állítsák fel. (M. T. I.)

A helyzet Albániában.

Konstantinápoly, május 17. Az Agence de Constantinople jelenti: A gyakovai helyzetről külföldi lapokban terjesztett híreket hivatalos török helyről megczáfolták. Igaz ugyan, hogy Gyakovában összeütközés történt albánok között, de a nyugalmat hamarosan helyreállították a nélkül, hogy pusztításra és fosztogatásra került volna a dolog, a mint helytelenül híresztelték. Epp oly alaptalan egy frankfurti lapnak az a jelentése, hogy a török csapatok Szanáznál vagy Táznál Jemenben nagy veszteséget (250—300 halottból) szől a hír) szenvedtek volna. (M. T. I.)

Bányász-kongresszus.

Hazleton, máj. 16. Egy bányászgyűlés elhatározta, hogy megkéri a kőszénbányászok nemzetközi szövetségének elnökségét, hogy Amerika összes bányamunkásait nemzeti kongresszusra hívja össze az antracit-bányák helyzetének megvizsgálása végett. Ha az antracit-bányászok kívánságát teljesítik, Amerika összes kőszénbányáiban be fogják szüntetni a munkát. (M. T. I.)

NYILTTER.

Étterem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a

Rimanóczy szálloda

éttermét

nyári helyiséggel

bővítettem ki, mely nyílt terraszzal bir a Körös-korzóra.

E nyári éttermet

ma, f. hó 18-án vasárnap

ünnepélyesen megnyitom.

A n. é. közönségnek irányomban eddig tanusított pártfogását megköszönve, igyekeztem fokozatosan oda irányul, hogy úgy jó és izletes ételek, kitűnő italok, valamint pontos kiszolgálás által e pártfogót minél jobban kiérdemeljem.

Mély tisztelettel

Karner Gyula,
vendéglős.

SZERKESZTOI POSTA.

B. J. Először is névtelen levelekre nem válaszolunk. Másodsor névtelen versekre még kevésbé. De nem ez az oka amiért a vers meg nem jelenik.

KÖZGAZDASÁG.

Iparosok figyelmébe. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara a következő pályázati hirdetményeket közli, melyeket azzal ajánlunk az érdekeltektől figyelmébe, hogy a kamarai irodában d. e. 8. d. u. 2 óráig megtekinthetők.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége, a vonalain felállítandó 4 darab, Foitzheim-féle központi hajó-üvel, előre és hatraműködő csegettlyűvel, vasállványokkal és vezetéki vasoszlopokkal ellátott vonóorompókészülék szállítására.

Ugyancsak a magy. kir. államvasutak igazgatósága a vonalain részére az 1902. évi szeptember hó 1-től 1903. augusztus hó 31-ig szükséges 10.000 métermázsas repceolaj szállítására;

a magy. kir. honvéhadapród iskola parancsnoksága az 1903. január 1-től az 1905. évi december hó 31-ik napjáig az iskolai növendékek és tovább szolgáló altisztek részére szükséges ruhák szállítására és a temesvári cs. és kir. 7 hadtest bizottsága, a cs. és kir. temesvári 31. sz. helyőrségi kórház részére 200 db. kötény, 500 db. közönséges töröruha, 1000 db. durva töröruha, 200 pár gyapotharisnya és 500 pár papucs szállítására.

Keresztény Szövetkezetek Országos Központja.

Iroda és raktár: **Budapest, VIII. Mária-u. 19.**

A szövetkezet célja: a) tagjait jóminőségű árukkal ellátni és őket a nagyban való vásárlás előnyeiben részesíteni; b) a keresztény hitel és fogyasztási szövetkezeteknek központul szolgálai, őket a megalakulásban kiküldöttjei által, valamint a szükséges utbaigazítások megadásával támogatni, üzletkezelésüket ellenőrizni, az évi leltár és mérleg elkészítésében kívánatukra segítségükre lenni, őket jogi tanácsokkal ellátni. Egy üzlet rész értéke: 100 korona. Üzlet részek jegyzését bármikor elfogadja az igazgatóság.

A kik keresztény fogyasztási szövetkezetet akarnak alakítani, forduljanak egyenesen a Keresztény Szövetkezetek Országos Központjához. A szükséges nyomtatványokat azonnal megküldik.

Az igazgatóság tagjai: **Zichy Aladár** gróf, elnök; dr. **Boromissa** Tibor praelatus, dr. **Giesswein** Sándor kanonok, dr. **Gyürky** Odön, **Majláth Géza** gróf, **Majláth György** gróf, dr. **Major Ferencz** orsz. képviselő, dr. **Nagy Sándor**, **Páder Rezső**, **Szentiványi Károly**, ifj. **Zichy János** gróf, dr. **Zlinszky János**.

Nagyváradi hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradi piacon 1902. május hó 13-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 17.20—16.80. Kétszeres buza 13.60—12.60. Rozs 13.20—12.60. Arpa 11.60—10.60. Zab 13.80—13.—. Tengeri: 9.40—9.—. Borsó 34.—. Lencse 40.—. Bab 15.—. Köleskása 23.50. Burgonya 6.30. 100 kiló lángliszt 29.—. zsemlyelisz 28.60. fehérkenyér liszt 27.60, barnakenyér liszt 26.—. széna fuvarral 5.60, szalma 1.20 Szalonna 106.—, 6 kiló zsup-szalma —20, 150 dkg alom-szalma —12. 1 köbm. bükkfa 6.50, tölgyfa 6.—, cserfa 6.70, 100 kiló marhahus —.96, öntött gyertya —.82, Lámpaolaj —.78. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —.72. Pálinka —.72, Szilva-pálinka 1.80, Szesz 2.—. 1 mm. kősó 21.50, nyers fagyú. —.48. olvaszt. fagyú 68.—, szappan 48.—, mosott birka gyapju —.—. magyar gyapju —.—. Egy hektoliter óbor 66.—, új bor —.—, mész 1.30, kemény faszén 3.20, puha faszén 3.—, kendermag 25.—. köles —.—, repce —.—, dió 30.—, mogyoró —.—, aszalt szilva 44.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 24, szalona 1.12, sertéshus 1.04, juh-hus 64, veres hagyma 20, fog hagyma 64, bors 2.20, paprika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter kőolaj 44, mm. büköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—. 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Marhaártáblázat 1902. május hó 13-ról. Egy pár első rendű jármás ökör 610—700, egy pár másodrendű jármás ökör 520—600, egy pár harmadrendű jármás ökör 260—500, 1 drb fejős tehén 110—240. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 170—280. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 176—184, 1 drb. veres borju 18—50, 1 drb. fél éves borju 38—62, 1 drb egy éves borju 46—76, két éves borju 72—180. 1 drb hizott sertés 86—90, 1 pár fél éves 30—38, 1 pár egy éves sertés 46—70, 1 pár két éves sertés 76—140. 1 drb igás ló 160—240, 1 pár ökörbőr 40—50, 1 pár tehénbőr 26—34. 1 pár bojubőr 10—22, 1 pár lóbor 10—20.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata: —

Értéktőzsde

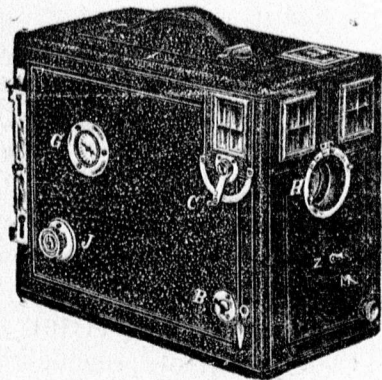
Budapest, május 17.

Osztrák hitel	—	—	—	—	897
Magyar hitel	—	—	—	—	701
Allamvasut	—	—	—	—	—
Rimamurányi	—	—	—	—	509 50
Magyar vezetők	—	—	—	—	473
Salgótarján	—	—	—	—	—
Wagon-kölcsön	—	—	—	—	—

Hataridők

Budapest, május 17.

Buza októberre	—	—	—	—	8 01
Buza áprilisra	—	—	—	—	8 98
Tengeri	—	—	—	—	5 36
Rozs okt.	—	—	—	—	6 58
Zab apr.	—	—	—	—	— 6
Káposzta, repce, aug.	—	—	—	—	96

Képes árjegyzék bérmentve.

Mindennemü

fényképezési kellékek és gépek

gyári árban kaphatók

WEINSTOCK FÜLÖPNÉL

Nagyváradon,

Szent László-tér 47-ik szám.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. május 17-én.

Magyar aranyjárdék 4%	120.50
Magyar koronajárdék	97.85
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	119.80
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/4%	100.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	119.80
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.—
Italmérési jog megváltási kötvény	100.—
Horráth-szlávonföldterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeremény-sorsajegy-kölcsön	202.—
Tiszszabályozás szept. sorsajegy-kölcsön	161.50
Cisztrák járadék-papírban	101.50
Cisztrák járadék ezüstben	101.50
Cisztrák járadék aranyban	120.50
Cisztrák korona járadék	59.40
Cisztrák államsorsjegyek	152.75
Cisztrák magyar bank részvény	16.—
Magyar hitelbankrészvény	698.—
Cisztrák hitelintézet részvény	679.50
Párizsi vista	95.85
20 frankos arany (Napoleon'or)	19.07
Német-berlini márká	117.27
Londoni vista	240.85
20 márkás arany	28.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1901. május 1-től.

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Félic-fürdő.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad	indul	730	950	—	—	450	858
Vásártér	>	722	931	*1114	237	420	854
V.-Velence	>	740	1000	1135	256	500	915
Rontó ↑	>	754	1014	1150	309	514	929
Püspök-fürdő	>	805	1025	1154	314	519	933
Félic-fürdő	érk.	817	1037	1209	328	536	951

Félic-fürdő—Püspök-fürdő—Nagyvárad.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Félic-fürdő	indul	830	1042	*1215	330	539	731
Püspök-fürdő	>	838	1100	1227	342	556	743
Rontó ↑	>	842	1104	1232	346	560	748
V.-Velence	>	856	1116	1246	359	574	762
Vásártér	érk.	912	1117	102	415	630	810
Nagyvárad	>	905	1127	—	—	623	—

A *-gal jelölt csak vasár- és ünnepnap közlekedik

Uj üzlet! Szabó Testvérek Uj üzlet!

rőfös és női divatáruháza,

Nagyvárad, Zöldfa-utca, a «Zöldfa» söresarnok mellett.

Raktáron tartunk legujabb divatu selyem, batiszt, Lyberti selyem és kreton *ingblousokat*, valamint legujabb napernyők, delainek, szövetek, francia selyem batisztok és ruhaselymek. — Nagy választék Chiffon és vászonárukban. *Bélésárúk nagy raktára.* — Üzletünket a legszolidabb alapon vezetjük.

Női ruhák mérték után megrendelhetők.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyunk

teljes tisztelettel

Szabó Testvérek.

Lapunk kiadóhivatala utján megrendelhető csekély havi részletfizetés mellett

Franklin Társulat kiadása

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Csakis a Franklin-féle **MAGYAR REMEKIROK** gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomathatja.

Minden remekíró munkáit egy kiváló magyar író látja el bevezető méltatással és életrajzzal.

Ezekon kívül benn lesznek a **MAGYAR REMEKIROK** könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József br., Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gvadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Teleki László gr., Zrinyi Miklós, Népies Lyra, Népballadák, Kuruczoköltészet.

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekírók 55 kötete, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, díszes vászonkötésben **220 korona.**

KEDVEZMÉNY A MAGYAR REMEKIROK MEGRENDELŐINEK.

Shakespere, Petőfi, Arany, Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekírók-nak

Shakspere összes színműveinek új 6 kötetes kiadását, melynek bolti ára, a Magyar Remekírók-éval azonos díszes kötésben, 30 korona. a Magyar Remekírók megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedüli teljes magyar

A Magyar Remekírók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félévenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekírók 3 koronás (Shakspere színművel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhetők meg a Rendelő-lap utján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a „TISZANTUL” kiadóhivatalához.

RENDELŐ-LAP.

A «TISZANTUL» kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs.**-tól Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

- a) A «Magyar Remekírók» 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 korona utánvétellel.
- b) A «Magyar Remekírók» és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 korona utánvétellel.
- c) A «Magyar Remekírók» és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.
- d) A «Magyar Remekírók» Shakspere nélkül 220 koronáért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat. A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én *Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapestben* fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatódó kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portóköltség hozzászámítása mellett, postai megbízással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékessé válik. *A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.*

Lakás és kelet:

Név és állás:

Olvasható aláírást kérünk.

A nem kivont módokat tartandó

Horváth János

szüics-mester.

Üzlethelyiség: Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca,
Orsolya-zárdával szemben.

Nyári megőrzés végett uti bunda, városi kabát, lábzsákot és szóval mindenféle szőrme-árut, szőnyeget és függönyöket stb.

Lakás: **Nagy-Magyar-utca 332. szám** (saját ház).

Mély tisztelettel

Horváth János,

szüicsmester.

127

Raktárhelyiség biztosítva van tűz ellen

12 ezer koronáig.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydusabb sorsjáték a világon a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

100.000 sorsjegyre 50.000 pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1,000.000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény á 400.000, 2000.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 80.000, 70.000, 2 á 60.000, 1 á 40.000, 5 á 30.000, 1 á 25.000, 7 á 20.000, 3 á 15.000, 31 á 10.000, 67 á 5000, 3 á 3000, 432 á 2000, 763 á 1000, 1238 á 500, 90 á 300, 31.700 á 200, 3900 á 170, 4900 á 130, 50 á 100, 3900 á 80, 2900 á 40. Összesen

13,160.000 korona, azaz Tizenhárom millió 160.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR											
Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
K 1 578	S 1 36451	H 1 86376	H 1 24219	C 1 93309	C 1 56726	K 1 24462	P 1 27053	H 1 28475	S 1 29140	S 1 2 2887	H 1 2 10453
H 2 26879	S 2 53708	S 2 17769	C 2 34926	C 2 93309	C 2 56726	K 2 44162	P 2 27053	H 2 28475	S 2 29140	S 2 2 2887	H 2 2 10453
C 3 51878	V 3 71717	V 3 92297	C 3 65663	C 3 93309	C 3 56726	K 3 44162	P 3 27053	H 3 28475	S 3 29140	S 3 2 2887	H 3 2 10453
P 4 98628	H 4 83953	H 4 59571	C 4 83493	C 4 93309	C 4 56726	K 4 44162	P 4 27053	H 4 28475	S 4 29140	S 4 2 2887	H 4 2 10453
S 5 95640	K 5 10463	K 5 83183	C 5 93309	C 5 93309	C 5 56726	K 5 44162	P 5 27053	H 5 28475	S 5 29140	S 5 2 2887	H 5 2 10453
V 6 2887	K 6 37410	K 6 28813	S 6 23319	C 6 93309	C 6 56726	K 6 44162	P 6 27053	H 6 28475	S 6 29140	S 6 2 2887	H 6 2 10453
H 7 52701	K 7 53722	C 7 19806	V 7 48553	C 7 93309	C 7 56726	K 7 44162	P 7 27053	H 7 28475	S 7 29140	S 7 2 2887	H 7 2 10453
K 8 61630	P 8 79766	P 8 38913	H 8 65809	C 8 93309	C 8 56726	K 8 44162	P 8 27053	H 8 28475	S 8 29140	S 8 2 2887	H 8 2 10453
S 9 55900	S 9 81308	S 9 90901	C 9 82521	C 9 93309	C 9 56726	K 9 44162	P 9 27053	H 9 28475	S 9 29140	S 9 2 2887	H 9 2 10453
C 10 83602	V 10 10654	V 10 83302	C 10 96623	C 10 93309	C 10 56726	K 10 44162	P 10 27053	H 10 28475	S 10 29140	S 10 2 2887	H 10 2 10453
P 11 4040	H 11 98117	H 11 91382	C 11 978	C 11 93309	C 11 56726	K 11 44162	P 11 27053	H 11 28475	S 11 29140	S 11 2 2887	H 11 2 10453
S 12 34380	K 12 35176	K 12 19824	S 12 26879	C 12 93309	C 12 56726	K 12 44162	P 12 27053	H 12 28475	S 12 29140	S 12 2 2887	H 12 2 10453
V 13 51647	S 13 80641	S 13 88969	V 13 51378	C 13 93309	C 13 56726	K 13 44162	P 13 27053	H 13 28475	S 13 29140	S 13 2 2887	H 13 2 10453
H 14 70532	C 14 84752	C 14 60943	V 14 65828	C 14 93309	C 14 56726	K 14 44162	P 14 27053	H 14 28475	S 14 29140	S 14 2 2887	H 14 2 10453
K 15 83677	P 15 17330	P 15 83261	H 15 83540	C 15 93309	C 15 56726	K 15 44162	P 15 27053	H 15 28475	S 15 29140	S 15 2 2887	H 15 2 10453
S 16 6303	S 16 38179	S 16 91400	C 16 82521	C 16 93309	C 16 56726	K 16 44162	P 16 27053	H 16 28475	S 16 29140	S 16 2 2887	H 16 2 10453
C 17 84500	V 17 56507	V 17 21625	C 17 62701	C 17 93309	C 17 56726	K 17 44162	P 17 27053	H 17 28475	S 17 29140	S 17 2 2887	H 17 2 10453
P 18 52501	H 18 81102	H 18 39000	C 18 61630	C 18 93309	C 18 56726	K 18 44162	P 18 27053	H 18 28475	S 18 29140	S 18 2 2887	H 18 2 10453
S 19 74309	K 19 85119	K 19 64421	C 19 65900	C 19 93309	C 19 56726	K 19 44162	P 19 27053	H 19 28475	S 19 29140	S 19 2 2887	H 19 2 10453
V 20 83709	S 20 17344	S 20 83347	C 20 83602	C 20 93309	C 20 56726	K 20 44162	P 20 27053	H 20 28475	S 20 29140	S 20 2 2887	H 20 2 10453
H 21 6556	C 21 38290	C 21 32291	V 21 4040	C 21 93309	C 21 56726	K 21 44162	P 21 27053	H 21 28475	S 21 29140	S 21 2 2887	H 21 2 10453
K 22 35302	P 22 57285	P 22 21611	H 22 34480	C 22 93309	C 22 56726	K 22 44162	P 22 27053	H 22 28475	S 22 29140	S 22 2 2887	H 22 2 10453
S 23 62597	S 23 83087	S 23 40453	C 23 51617	C 23 93309	C 23 56726	K 23 44162	P 23 27053	H 23 28475	S 23 29140	S 23 2 2887	H 23 2 10453
C 24 74377	V 24 86025	V 24 64162	C 24 70652	C 24 93309	C 24 56726	K 24 44162	P 24 27053	H 24 28475	S 24 29140	S 24 2 2887	H 24 2 10453
P 25 83785	H 25 17703	H 25 83503	C 25 89777	C 25 93309	C 25 56726	K 25 44162	P 25 27053	H 25 28475	S 25 29140	S 25 2 2887	H 25 2 10453
S 26 8151	K 26 38204	K 26 92740	C 26 65900	C 26 93309	C 26 56726	K 26 44162	P 26 27053	H 26 28475	S 26 29140	S 26 2 2887	H 26 2 10453
V 27 35353	S 27 58038	S 27 23081	C 27 64506	C 27 93309	C 27 56726	K 27 44162	P 27 27053	H 27 28475	S 27 29140	S 27 2 2887	H 27 2 10453
H 28 53079	C 28 88148	C 28 44307	H 28 52501	C 28 93309	C 28 56726	K 28 44162	P 28 27053	H 28 28475	S 28 29140	S 28 2 2887	H 28 2 10453
K 29 75916	P 29 65553	P 29 71999	C 29 81102	C 29 93309	C 29 56726	K 29 44162	P 29 27053	H 29 28475	S 29 29140	S 29 2 2887	H 29 2 10453
S 30 83698	S 30 83129	S 30 83709	C 30 83709	C 30 93309	C 30 56726	K 30 44162	P 30 27053	H 30 28475	S 30 29140	S 30 2 2887	H 30 2 10453
C 31 8558	V 31 93411	V 31 93411	C 31 17344	C 31 93309	C 31 56726	K 31 44162	P 31 27053	H 31 28475	S 31 29140	S 31 2 2887	H 31 2 10453

Értesítés.

Van szerencsém a közönség szives tudomására hozni, miszerint hosszú éveken a **férfi ruha szabászat** legelőkelőbb izlését gyakorolva, szabó üzletemet **Olasei, Fő-utca Széchenyi szállodába helyeztem át**, hol a legfinomabb angol és francia szövetekből elegáns és a legmagasabb kivánalmaknak megfelelő

férfi öltönyöket és felöltőket

jutányos árban készítek.

Amidőn a nagyérdemű közönség nagybecsű bizalmáért esedezem, a lelkiismeretes, pontos és jutányos kiszolgálást előre biztosítva, pártfogást kér

tisztelettel

Tauth József,

183

férfi szabó.

Mikor van születésnapom?

Ha időközben e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztályu **eredeti sorsjegyek** tervszerű betétei a következők:

egy nyolczad $(\frac{1}{8})$ forint — **.75** vagyis **1.50** korona egy negyed $(\frac{1}{4})$ forint **1.50** vagyis **3.—** korona
egy fél $(\frac{1}{2})$ „ **3.—** „ **6.—** „ egy egész $(\frac{1}{1})$ „ **6.—** „ **12.—** „

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az összegnek postautalványon való előzetes **beküldése** ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbízásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi május hó 22-ig

közvetlenül hozzánk beküldeni.

FIÓKOK:

V., Váci-körut 4. sz.
Museum-körut 11. sz.
Erzsébet-körut 54. sz.

TÖRÖK A. és T^{SA}

bankháza,

Budapest, VI. Teréz-körut 46 a.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagybecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.**

Ezennel megrendelek a m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához darab eredeti osztálysorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt.

Az korona összeg { utánveendő } A nem tetsző tör-
postautalvánnyal küldöm } lendő
mellékelve bankjegyekben (bélyegekből)

Pontos cím:

Fő-üzlet: **HÁASZ MANÓ** női divatáruhaza, Nagyvárad. Fiók-üzlet: Zöldfa-u. elején. **Amerikai áruház.**

tavaszi újdonságaimra

Szives figyelmét kívánom felhívni a t. vevőközönségnek remekül összeválogatott és tekintettel a mindenki által ismert **óriási forgalomra**, abban a helyzetben vagyok, hogy határozottan **olcsóbban adhatok, mint bárki.**

T. vevőim még azon előnyben részesülnek, hogy már 10⁰⁰ frt. bevásárlásnál, bárha az részletekben történik is, saját műtermemben (Zöldfa-utca 29. sz.) készült 60 cm. magas életnagyságu fényképet kapnak teljesen ingyen, csupán a papírkertét s a reá való feszítésért önköltségemet, 1 frt 50 krt számítom fel. Maga ez életnagyságu fénykép a világ egy műintézetében sem szerzhető be olcsóbban, mint 10 forintért.

Biharvármegye

gazdaközönségének

figyelmét felhívjuk **56 év óta fennálló gyárunkra**, hol

gazdasági gépek

kijavitása és jókarba helyezése gyorsan, pontosan és

feltűnő jutányos árban teljesítettik.

Ugyanott raktáron tartjuk a számos kitüntetését nyert

világhírű nagyvárad

érczcsengőket,

továbbá a cégtulajdonos **EHRlich MÓR** ur által feltalált s szabadalmazott

tömlő-kapcsolókat,

melyek minden gazdasági és községi fecskendőhöz szükségesek és nélkülözhetetlenek.

Továbbá nagy raktárt tartunk a **szencziós** találmányt képező

szabadalmazott szagtalan, légmentesen záródó, diszes kiállítású és olcsó **viznélküli**

„PLUTO”

árnyékszék-betétből,

melyek beszerzését orvosi tekintélyek minden **gondos családapa** kötelességévé tették, minthogy azok alkalmazása számos betegségnek elejét veszi.

Cégünk **specziálítását** képezik még: szabadalmazott szűrőkészülékkel ellátott

szivattyus-kutak,

nemkülönben **hirneves templomi, gazdasági és iskolai**

harangok

és általában mindennemű **géprészek** előállítására és bármilyen **érczmunka**.

Rosenthal és Ehrlich

érc- és harangöntők, szabadalmazott kútkészítők. Csengő-gyár.

Alapított 1847-ben.

Nagyvárad, Szacsvey-utca (saját ház).

Legelső nagyvárad zálog-kölcsön intézet.

Nagyvárad, Kossuth-utca 9. szám.

PÉNZKÖLCSÖN

Sorsjegyek és értékpapírok után: $2\frac{1}{2} 0 0$
Ekszerek után: $3\frac{3}{4} 0 0$
Áru- és iparcikkek után: $4\frac{1}{2} 0 0$

számítunk
évről-évre
denként.

ZÁLOGBAN

levő **sorsjegyeket** és **értékpapírokat** kiváltunk és azokra magasabb kölcsönt olcsó kamatra adunk, vagy azokat a teljes napi árfolyamban megvesszük.

Vidéki megbízásokat a legpontosabban elintézzük és visszafizetéseket a legkisebb részletekben is elfogadunk.

Nagyobb üzleteknél feleinket a legnagyobb kedvezményben részesítjük.

KLEIN M. és FIA,

Tisztelettel:

hat. engedélyezett zálogháza,

Nagyvárad, Kossuth-utca 9. szám.

Mélyen leszállított kamattal.

A legolcsóbb nagyvárad zálogház.

A legolcsóbb nagyvárad zálogház.

STROHMAYER PÁL

áruháza,

Nagyvárad, Szt. László-tér 1., kishídfő.

A volt **Kunz József és Társa** cég helyiségében.

Bejárat a Gazdasági bank alatt, nem a sarkon.

Elsőrendű vászon és fehérnemű üzlet.

Valódi rumburgi vásznak gyári raktára.

Férfi és női fehérnemű vállalat.

Menyasszonyi kelengyék

200 koronától 10.000 koronáig.

Teljesen ujonnan berendezett nagy szőnyeg osztály.

Mindennemű futó és pamlag szőnyegek, ágy és asztal terítők, szövet és csipke függönyök stb. a legújabb divat szerint minden igénynek megfelelő minőségekben, a **legolcsóbb árak mellett.**

Paplan és matracz vállalat.

Szolid szabott árak, pontos kiszolgálás!

Ö cs. és apost. kir. Felsőháznak legfelső elhatározása folytán.

A katonai jótékony célokra szánt

XXII. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák örökös tartományokban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 17.822 nyereményt tartalmaz **kézpénzben 442.850 korona** összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezkesedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1902. évi június hó 12-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál III. ker. Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a., továbbá lottógyűjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirtda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjeggyevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

162.

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátékok osztálya.

Még csak ma és holnap,

vagyis pünköst másodnapján látható

a nagy csoda

óriási czethal

a nagypiacz-téri vászon sátorban

egész napon át.

Ott látható még vagy 30 másféle ritka
tengeri hal és csodaállat.

Mindenki ragadja meg az alkalmat és te-
kintse meg ezen ritka kiállítást.

Belépti-díj 40 fillér, gyermeknek fele.

Törlesztéses kölcsönt

5%

Vidéki bérházakra,
földbirtokra

szerzek minden előleg nélkül még ab-
ban az esetben is, ha magasabb kamatu
kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket forduló postával elintézem.

Sárkány József,

68. Budapest, Váci-körút 21. szám.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik köszvényél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
laskor óvatosak legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
** csász. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

HOFFER BERTALAN

paplan és matrác különlegességek gyártása
NAGYVÁRAD, Fő-utcza. (Bazár-épület).

Milyen csalódás

éri azokat, kik mindent hisznek, azt is, hogy a házilag elkészített paplanokat a kereskedők készítik a sa-
ját műhelyükben, pedig az nem igaz, mert csak az én gyári helyiségemben készülnek a valódi, kitűnő

PAPLANOK!

Ez a házilag készült, valódi paplan, a többi csak rossz utánzat, a mit a vevő, sajnos, csak a saját kárán
tud meg, de már későn.

Ruge paplan. 1 frt 60 kr.	Kasmier paplan 2 frt 40 kr.	Gloria paplan 3 frt 25 k
Jobb 1 > 80 >	Jobb 3 > 60 >	Atlasz v. selyem paplan 6 > — >
Gratióz, kelengye-paplan, atlasz 10 frt. Valódi gyapju kasmir 10 frt.		

Paplan-áthuzás jutányosan elvállaltatik.

Szabóknak különösen ajánlom táblás és méteres vattáimat

Tisztelettel **HOFFER BERTALAN** Fő-utcza, (Bazár-épület).

ELEK JÓZSEF

női- és férfi divat, vászon- és fehérnemű áruháza

Nagyvárad, (Szent László-tér).
(Volt KUNZ-czég helyiségében).

Telefon 429.

Ajánlja dusan berendezett ujdonságait női ruha
szövetekben, a legszebb kivitel és legfino-
mabb minőségig. **Lioni selymek**, Chine, egy-
színű és fekete színekben. **Ponges** ériási vá-
lasztékban. **Diszek** és teljes kellekek.

Zephyr, Batist mosókelmék, **Nap- és eső-
ernyők** nagy választékban.

OBERLEITNER E. és FIAI

cs. és kir. vászon és asztalnemű egyedüli bizományi gyári raktára.

Valódi Rumburgi, Irhoni, és Creász vásznak,
legjobb minőségű Chiffonok

és pamut-vásznak.

Külön gázruha kelme-osztály teljes kellekekkel.

Mintákat kívánatra azonnal küldök.

A KI AKAR

legújabb divatu női ruhaszöveteket, delain, karton, vászon, chiffon és mindennemű női divatáru cikket

olcsón és jól vásárolni,

az látogassa meg az „Amerikai áruházat” FŐ-UTCZA, BAZÁR- (SZINHÁZI)-ÉPÜLET — minden vevő a ki
10 forintért (habár részletekben is) vásárol, egy

életnagyságu fénykép

nagyobbítást papir kerettel ellátva 1 forint 50 krajczárért kap.

Megóvás végett

a nyári idényre szőrme-
árut, valamint szőnyege-
ket, függönyöket, ruha-
neműeket kezesség mel-
lett elvállalok

AUSLÄNDER S.

Telefonszám 344.

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Állandó nagy raktár:

Drágakövek, ékszerek, arany- és ezüst aján-
dék tárgyak, ezüst evőeszközök és minden
a szakhoz tartozó áruból.

Legszolidabb szabott árak.

Mindenemű alakításokat és javítást elvállal.
Telephon 409. szám. 150.

Zongoragyár Budapesten.

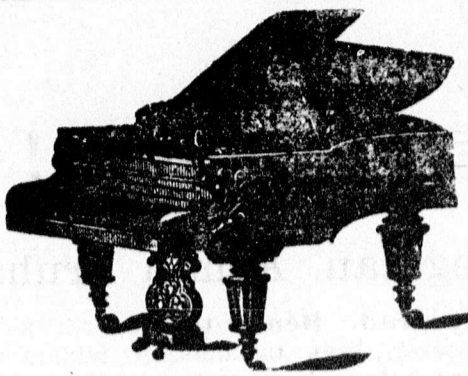
Fiók-üzlet:
Arad,
Győr,
Kolozsvár.

THÉK ENDRE

Budapest, Üllői-ut, 66. szám.

Fiók-üzlet:
Szeged,
Temesvár,
Kassa.

Nagyváradon, Kolozsvári-utca 4. sz. a.
Vomácska József zenetanár lakásán.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tu-
domására hozni, hogy

nagyváradai fiókraktáram

Kolozsvári-utca 4. szám alatt van és
ennek vezetését

VOMÁCSKA JÓZSEF

zenetanár urra bízom. — Raktáron mindig
nagy választék áll a t. közönség rendelkezésére
zongora-gyártmányaimból.

Gyártott zongoráim nemcsak bel-, hanem külföldön is a legnagyobb keres-
letnek örvendenek, minőségükért szavatolok. Hogy zongoráim mennyire kiállják a
versenyt a külföldi gyártmányokkal, bizonyítja azt is, hogy az ország valamennyi
nevesebb zeneintézetében így az orsz. magyar zene-akadémiában is kizárólag a
THÉK-féle zongorák használatosak. 189

A n. é. közönség látogatását kérve zongora-terembe, maradok kiváló tisztelettel

Képes árjegyzékkel kívánatra szolgálunk. **THÉK ENDRE.**

Zongoragyár Budapesten.

Minden 5 forintos bevásárlásnál egy 50 cm. méter magas és 40 cm. széles ingyen **fénykép!!**
Csupán keretért fizetendő 1 forint.

A tavaszi szezon beálltával van szerencsénk raktárunkon levő legújabb saten, selyem, szövet és mosó
blousainkat, nyakkendőket, divatos alszoknyákat, nap- és esőernyőket, sélapál-
czákat, gyermekruhácskákat, férfi, női és gyermek keztyűket és harisnyákat ajánlani, melyek a legjobb minőségben
és legolcsóbb árban kaphatók. Nagy raktárt tartunk férfi, női és gyermek fehérneműekben, továbbá mindenféle gyer-
mek játékszerekben, gyermekkoszokban és reformszékekben. Szobadiszek, faldiszek, pálmák, továbbá evőeszközök,
útaxozó-kosarak és bőröndök igen olcsó árban kaphatók.

Különös figyelmébe ajánljuk a n. é. vevőközönségnek, hogy minden 5 frtos bevásárlásnál egy
50 cm. hosszú és 40 cm. széles és minden 10 frtos bevásárlásnál egy 70
cm. hosszú és 55 cm. széles **ingyen fényképet** adunk, csupán a keretért kell a nagyobb fényképért 1 frt 50 kr.,
a kisebb fényképnél 1 forintot fizetni. Minden ráfizetés nélkül kap a vevő 5 frtos vásárlás után egy fényképes mellőt,
vagy medailont, vagy nyakkendőt. Megjegyezni kívánjuk, hogy a vevők minden legkisebb bevásárlásról is kapnak
szelvényt, mely összegyűjtve 5 vagy 10 forint összegig jogosít fényképre.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Friss és Társa, korona- és fillér-bazár, Fő-utca.

Minden 10 forintos bevásárlásnál egy 70 cm. méter magas és 50 cm. széles ingyen **fénykép!!**
Csupán keretért fizetendő 1 forint 50 kr.

5 forintos bevásárlásnál minden ráfizetés
nélkül egy ingyen fényképes mellő vagy
medailon, vagy nyakkendőt.

5 forintos bevásárlásnál minden ráfizetés
nélkül ingyen fényképes mellő vagy
medailon vagy nyakkendőt.

Hatóságilag engedélyezett

Nagy Végeladás

üzlet felosztás végett

Kárpáti Miklós divatáruházában

Nagyváradon, Zöldfa-utca.

Teljes végeladásra kerül az egész raktár.

Ruha kelmék, Ruhaselymek, Kartonok, Selyembatisztok, Himzett batisztok, Vásznak, Asztalneműek, Kanavászok,
Ágyhuzatok, Függönyök, Ágyterítők, Szőnyegek, Napernyők, Esőernyők, Női és Uri kész fehérneműek, az összes
rövidáru cikkek és még

Több ezer finom divatos cikkek.

ALKALMI VÉTEL.

Figyelem!

Flegman Ármin áruháza

Nagyvárad, Bémer-tér, értesíti a n. é. közönséget, hogy tulhalmozott raktára miatt **színes selymeket, napernyőket és selyem blousokat** mélyen reduált árban ki-árusít. Mindenki saját érdeke e tényről meggyőződést szerezni. — Minden más raktáron levő cikkek nevezetesen gyönyörű francia batistok, a legujabb fekete és színes ruhakelmék, különlegességek batist-blousok és divatövekben, valamint női fehérmű, vászon- és asztalneműek ósmert »szolid szabott árakban« kaphatók.

**A legujabb
női felöltők**

és remek szép tavaszi ruhakelmék
már megérkeztek

SPITZER TESTVÉREK divatáru-házába,

melyek meglepő olcsó áraik és remek szép minőségükért

általános feltűnést keltenek.

Kivételes olcsóság!

Elegáns legujabb tavaszi ruha — — — 2 forin
Divatos finom fekete ruha — — — 3 forin
Tavaszi legujabb angol ruha — — — 4 forin

Finom Mohair női ruhára 1 frt.	Finom Luster női ruhára 1 frt 20 kr.	Finom camgarn női ruhára 1 frt 50 kr.	Selyem kelme menyasszonyinak 75 kr.	Fekete legfinomabb divatkelmék 1 frt 20 kr.
Kitűnő jó kartonok 20 kr.	Finom angol mosó kelmék 35 kr.	Női felöltők		Blous selymek 1 frt 20 kr.
Remek napernyők 2-5 frt/fg.	Remek szép tavaszi kabátok Legfin. tavaszi kabátok (selyem bélés) Elegáns divatos tavaszi gallérok Igen csinos leányka kabátka Legujabb női paletot	Legujabb női blous 1 frt 20 kr.	5, 6, 8 frt 10, 12, 15 frt 6, 8, 10 frt 5, 6, 7 frt 10, 12, 16 frt	Hölgy- esernyők Legujabb 2 frt.
Hölgy vászon női ingekre 6 frt.	Hölgy-sifflon női fehérműre 6 frt.	Szőnyegek 20 krtól 2 frt/fg.	Agyterítők 2 frt.	Uri-sifflon ingekre 9 frt 50 kr.
Magyar vászon lepedőkre 5 frt.	Magyar sifflon ágyneműre 7 frt.	Paplanok 1.60 2.50 3 frt.	Matraczok 5, 7 és 10 forint.	Uri-ingek legjobb minőségű 1 frt 60 kr.

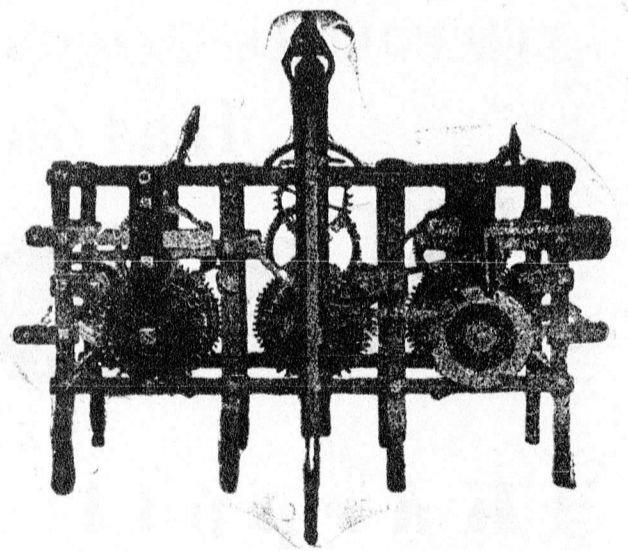
Menyasszonyi kelengye

legkedvezőbb bevásárlási helye. Teljes kelengye már 100 forinttól kezdve a legfinomabbig.

Ertesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség, valamint az egyházi és községi előljáróságok becses tudomására hozni, hogy a 42 év óta fennálló

**Daday József ur lakatos
és toronyórás üzletét,**

melyben 16 éven keresztül mint művezető voltam alkalmazva, **átvettem** és ezt személyesen, a régi jó hírnévhez méltóan, a régi ezég alatt tovább folytatom.

Szíves pártfogásukat és megrendeléseiket, melyeket kifogástalanul olcsón és pontosan eszközölök, kérem és óráimért 10 évi jótállást vállalok, vagyok kiváló tisztelettel:

Mezey Dezső,

lakatos- és toronyóra-készítő.

Nagyvárad, Szent János-utca 20 szám.

Telefon-szám 384.